

The Scientific Research Journal in Jurisprudence and Bases of Islamic law The ۱۲ rd.

Year/NO: ۴ / Winter ۲۰۱۹

ثبت الکترونیک و پیشگیری از جرم در نظام حقوقی و فقهی ایران و امارات متحده عربی

علی توسلی^۱ حسن پورباقرانی^۲ محسن شکر چی زاده^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۳/۱۲

تاریخ بازنگری: ۱۳۹۸/۰۸/۳۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۹/۰۵

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸/۱۲/۰۱

چکیده

ثبت الکترونیک، ثبت با ابزار رایانه و دیجیتال است که به وسیله ابزار دیجیتالی، حقوق مادی و معنوی انسان به ثبت می رسد تا از خطر علیه مالکیت، جلوگیری شود. با توجه به گسترش جرایم نرم، در دنیای دیجیتالی و مجازی معاصر، علیه حقوق مادی و معنوی انسانها، هدف از پژوهش آن است که اثبات کند، چگونه حقوق ثبت نوین، از رهگذر اسناد الکترونیک، ثبت الکترونیک، دفاتر الکترونیک، با ابزارهای دیجیتالی مثل امضاء الکترونیک، کارت هوشمند ملی، بیومتریک و نظام کاداستر، فرآیند پیشگیری از جرم را محقق می کند. نوآوری تحقیق، در استخراج مفاهیم معادل ثبت الکترونیک، در شرع و فقه، همچون مفاهیمی از قبیل: سد ذرایع، حجیت و کتابت اسناد، جهات عامه و امثال آن، با کارکرد پیشگیرانه از جرم، در محیط حقوق ثبت است.

پژوهش به روش توصیفی تحلیلی، با ذکر دلایل، مستندات و مصادیق ثبتی و فقهی، به این نتیجه می رسد که: ثبت الکترونیک با مفاهیم مشابه فقهی، می تواند موجب کاهش یا حذف دعاوی در محاکم و النهایه پیشگیری از جرم در نظام حقوق ثبت ایران و امارات گردد.

کلید واژه‌ها: ثبت الکترونیک، فقه، حقوق ثبت، کارکرد پیشگیرانه، نظام ثبتی.

۱- دانشجوی دکتری حقوق کیفری و جرم شناسی، گروه حقوق، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی نجف آباد، ایران.

۲- گروه حقوق، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی نجف آباد، ایران و دانشیار گروه حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه اصفهان، ایران (نویسنده مسئول).

۳- استادیار حقوق کیفری و جرم شناسی، گروه حقوق، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی نجف آباد، ایران.

مقدمه

حقوق ثبت الکترونیک یا ثبت نوین، که مقابل ثبت سنتی استعمال می شود، بخشی از حقوق ثبت است. حقوق ثبت، حقوق حاکمیتی است. موضوع مقاله تحلیل و تبیین نقش ثبت الکترونیک در پیشگیری از وقوع جرم با مطالعه تطبیقی دو نظام ثبتی ایران و امارات متحده عربی است. هدف اصلی تحقیق تبیین نقش حقوق ثبت نوین در فرایند پیشگیری از جرم در دو نظام حقوقی فقهی است. حقوق ثبت الکترونیک مجموعه ای از مقررات و قواعد الزام آور است که اجرای آنها هنگام به ثبت رسیدن یک حق، مانع تعرض به آن حق می شود. مفهوم الزام آور بودن قواعد ثبتی، معادل الزام آور بودن «احکام تکلیفی» در فقه است. احکام تکلیفی دین، از قبیل انجام واجبات و ترک محرمات، برای پیشگیری از جرم و گناه، در واقع مشابه و معادل قوانین الزام آور اسلام هستند. قوانینی که آنها را احکام «وضعیه» یا «احکام تکلیفیه» نامگذاری کرده اند. این احکام و قواعد الزام آور که مجموعه ای از باید ها و نبایدهای رفتاری انسان است، مشابه مجموعه ای از قوانین و مقررات ثبتی است که اجرای این قواعد اجباری و الزامی هنگام ثبت یک حق، موجب پیشگیری از خطا و تضییع آن حق می شود، مانند رعایت تشریفات و مقررات ثبت اجباری عقود و معاملات، هنگام به ثبت رساندن یک ملک. مصداق دیگر الزام آور بودن قواعد حقوق ثبت را در مبحث «حدود»، تشریفات اجرای حد سرقت و رعایت «حرز» می بینیم. شرط اجرای مجازات حد سرقت، بودن مال در محل مناسبی بنام «حرز» است، عدم رعایت مقررات حرز، موجب سقوط حد است. همانگونه که وجود مال در محل مناسب موجب عدم دسترسی سارق به مال و «پیشگیری وضعی» از جرم می شود، به ثبت رساندن مال و اجرای مقررات ثبتی هم، موجب شناخت مالک رسمی مال، پیشگیری از فروش مال غیر و معامله معارض نسبت به مال می شود.

انگیزه انتخاب موضوع این بود که از یک طرف دایره جرم در جامعه گسترش یافته و از طرف دیگر در حقوق ثبت ظرفیت و پتانسیلی دیده می شود که می تواند موجب بازدارندگی از تحقق جرم شود، در نتیجه حقوق ثبت به عنوان یک تدبیر و ابزار بازدارنده از وقوع جرم، انتخاب شد. انگیزه انتخاب کشور امارات این بود که نظام ثبت ایران با امارات، از جهت قوانین و مقررات ثبت سنتی و ثبت نوین مشابه هستند و هر دو نظام ثبتی از مبانی و اصول فقهی الهام گرفته اند، ولیکن با آنکه منابع و قوانین ثبتی هر دو کشور مشترک هستند، اما کارکرد دو نظام ثبتی متفاوت می باشد، کارکرد نظام ثبت امارات موجب رشد حیرت انگیز اقتصاد امارات در جهان، حجم زیاد مبادلات تجاری دو همسایه با یکدیگر شده است، ۱۱۰۰۰ شرکت ایرانی در کشور امارات، فعالیت می کنند، ولی در حوزه اموال و املاک فساد مالی، جرایم اقتصادی کم است، اما در ایران آمار جرایم اقتصادی، فساد مالی، پولشویی، اختلاس های نجومی و درآمدهای نامشروع حاصل از عقود، معاملات و نظام ثبتی زیاد است، بنحوی که رقم بالایی از ۱۷۰۰۰۰۰۰ پرونده متشکله در محاکم ایران، به پرونده های مربوط به عقود و معاملات مالی و ملکی است. این پژوهش به دنبال علت و چرایی دو کارکرد متفاوت دو نظام ثبتی با دو نتیجه متفاوت، علیرغم مشابهت قوانین و منابع است؟ سوالی که پژوهش در پی

۱- «الحرز هو کل موضعه یکن لغير المتصرف فیه الدخول الیه الا باذنه» شیخ الطوسی فی الکتب النهایه

پاسخ آن است اینکه، آیا حقوق ثبت نوین به مدد فن آوری های نوین دیجیتالی می تواند موجب جلوگیری از وقوع جرایم یا حداقل کاهش جرایم شود؟ ثبت الکترونیک با رویکرد پیشگیرانه، که رسالت آن ایجاد نظم مالکیت، از طریق ثبت اسناد و املاک با هدف پیشگیری از جرم است، چگونه و با چه تدابیری این رسالت را محقق می نماید؟ (طباطبایی حصار، ۱۳۹۵: ۲۱). روش تحقیق، توصیف و تحلیل مواد قانون ثبت، منابع، متون حقوقی و نظام ثبتی دو کشور است.

پژوهش در پی اثبات این ایده است که ثبت نوین با حذف کاغذ، چگونه محیط جرایم نوشته بستر را حذف کند و پیشگیری وضعی از جرم جعل در محیط فیزیکی کاغذ ایجاد نماید. جرایم نوشته بستر، جرایمی هستند که بستر و محیط جرم، نوشته های فیزیکی و کاغذ است. به عنوان مثال، در حوزه ثبت حقوق معنوی، مثل حق ثبت اختراع، حقوق صنعتی و علائم تجاری، چگونه حذف دفتر دست نویس مالکیت معنوی و جایگزین شدن دفتر الکترونیک مالکیت معنوی، موجب حذف فرصت مجرمانه و پیشگیری وضعی می گردد؟

اهداف فرعی تحقیق عبارتند از تبیین الف: تکنیک های بازدارنده ب: نظام کاداستر پ: ثبت الکترونیک و نقش پیشگیرانه آنها است. بدین شرح که: چگونه تکنیک های احراز هویت الکترونیک با اسکنر انگشت نگار، امضا الکترونیک و سایر فناوری های ثبت الکترونیک، موجب بازدارندگی از وقوع جرم می شوند. نظام کاداستری با چه تدابیری مدیریت زمین را هوشمند نموده است؟ چگونه به مدد ثبت آنلاین و اتصال سامانه سازمان ثبت به سامانه ثبت احوال، حیات و ممات اشخاص، بصورت بر خط، هنگام تنظیم سند احراز گردد و باعث شود که، حجم زیادی از جرایم و پرونده های محاکم دادگستری کاهش یابد.

ضرورت انجام تحقیق، در نمایش کارکرد پیشگیرانه ثبت الکترونیک در میدان جرم با ذکر مصادیق ملموس کاربردی و معرفی فواید و دستاوردهای ثبت الکترونیک است. دستاوردهای ثبت الکترونیک در حوزه حقوق ثبت عبارتند از: استفاده از سیستم امضا الکترونیکی، ثبت و ضبط اسناد به شکل الکترونیکی، هوشمند کردن سند مالکیت تک برگ، اعمال کد و شماره شناسایی ملک، تشکیل بانک جامع اطلاعات املاک با به کار گرفتن سیستم نقشه برداری کاداستری وغیره (جعفری لنگرودی، ۱۳۸۸: ۵۷۶).

مبانی توجیهی تحقیق، در نمایش جایگاه و اثر حقوق ثبت نوین در دستیابی به اصولی از قبیل: اصل امنیت در مالکیت، از طریق فرآیند ثبت اختیاری و اجباری، اصل ثبات نظم حقوقی در حوزه حقوق خصوصی و عمومی جامعه، از طریق انجام معاملات و ثبت عقود و قرار دادها در دفاتر اسناد رسمی و ادارات ثبت، اصل توسعه اقتصادی رفاه محور باتضمین امنیت وضعیت حقوقی اموال و مالکیت از طریق ثبت آنها در دفاتر ثبت الکترونیک املاک و اسناد و اصل تحقق عدالت و مبارزه با فساد مالی، از رهگذر انجام تشریفات ثبتی و اجرای قوانین و مقررات ماهوی و شکلی حقوق ثبت نوین است.

این پژوهش، در خصوص حقوق ثبت امارات متحده عربی از زاویه ثبت الکترونیک و رویکرد پیشگیرانه آن، در پی احراز چگونگی وجوه اشتراک و افتراق ثبت الکترونیک ایران با امارات است. نظام ثبت الکترونیک، قانون جامع

حد نگار و کادا ستر، قوانین عام و مشترک، هر دو کشور با رویکرد جهانی‌اند. به عنوان مثال، در حقوق ثبت امارات متحده، که ثبت برند، وفق قانون فدرال ۱۹۹۲ الزامی است، چگونه ثبت برند، نقش پیشگیرانه از جرایم تجاری دارد؟ یا در خصوص ثبت املاک، با توجه به اینکه ماده ۲۴ قانون ثبت فدرال شماره ۵/۱۹۸۵ کشور امارات^۱ «اسناد مالکیت را، دلیل قطعی مالکیت می‌شناسد، این ماده چه شباهتی با ماده ۲۲ قانون ثبت ایران دارد؟» (عبداللطیف صبحی جمعه، ۲۰۱۵: ۲۳). یا کارت شناسایی هوشمند ملی امارات، که کارت الکترونیکی چند منظوره است، کاربرد آن برای تصدیق هویت، امضا الکترونیک و النهایه پیشگیری از جرایم هویتی، چگونه است. در بخش اول مقاله، مفهوم شناسی فرآیند ثبت از قبیل الف: سند ب: ثبت پ: دفاتر الکترونیک و در بخش دوم، کارکرد پیشگیرانه سند، ثبت و دفاتر الکترونیک در نظام ثبت ایران و امارات با نگاه فقهی و حقوقی، تبیین می‌گردد.

۱- مفهوم شناسی: بخش نخست مقاله به توصیف مفاهیم: پیشگیری، سند الکترونیک، ثبت الکترونیک و دفاتر الکترونیک اختصاص یافته تا پس از شناخت این مفاهیم بتوان با چگونگی کارکرد و نقش پیشگیرانه آنها در بخش دوم آشنا شد.

۱-۱- مفهوم پیشگیری ثبت محور و گونه‌های آن

برای پیشگیری در حقوق کیفری تعاریف متعدد و متفاوتی از طرف صاحب‌نظران حقوق کیفری ارائه شده است، شهرام ابراهیمی به نقل از موریس کو سن جرم شناس کانادایی عقیده دارد که تعریف گو سن از جامعیت پیشگیری برخوردار است: «مجموعه اقدامات و تدابیر غیر قهرآمیز با هدف خاص مهار بزهکاری، کاهش احتمال جرم، کاهش وخامت جرم که پیرامون علل جرم اتخاذ می‌شود» (ابراهیمی، ۱۳۹۳: ۳۸). تدابیر پیشگیرانه حقوق ثبت بیشتر از جنس تدابیر غیر کیفری کنشی است. از دیدگاه فقه، مفاهیمی چون مقدمه حرام^۲، سد ذرایع^۳ و امر به معروف و نهی^۴ از منکر پیام پیشگیرانه دارند.

۱-۱-۱- پیشگیری جامعه مدار ثبتی: حقوق ثبت ناظر بر ثبت عقود و معاملات است، در عقود و معاملات

اهلیت، سن بلوغ و رشد متعاملین ملاک است در نتیجه اصولاً پیشگیری رشد مدار که ناظر بر سن و رشد زودرس کودکان و اطفال هست مطرح نیست و پیشگیری جامعه مدار بلوغ محور موضوعیت دارد. در این نوع

۱- Article: ۲۴ Ownership documents in article ۲۲ of this law are conclusive evidence of the Rights over land contained therein

۲- قاعده اصولی «مقدمه الحرام حرام»

۳- الشاطبی، الموافقات فی اصول الشریعه، ج ۴، ص ۱۹۹ «التوسل بما هو مصلحه الی مفسده»

۴- قرآن از جمله آیات ۶۷، ۷۱ و ۱۱۲ سوره التوبه، ۴۱ سوره الحج، ۱۵۷ الاعراف، ۱۱۴ آل عمران و ۱۷ سوره لقمان

پیشگیری، تدابیر پیشگیرانه، علل و عوامل خطرزای بزهکاری و بزده دیدگی را هدف می‌گیرد. با علل جرم در اجتماع مبارزه می‌شود. اقداماتی باید بشود که در محیط عمومی، شخصی، اقتصادی، فرهنگی، آموزشی و اجتماعی مداخله کرد و علل جرم را از بین برد (کی‌نیا، ۱۳۸۴: ۴۷۴). پیشگیری ثبتی، پیشگیری علی است (گسن، ۱۳۷۰: ۱۳۳). با علت جرم مبارزه می‌شود که در فقه آنرا «علت تامه» می‌نامند. این نوع پیشگیری، علت مدار است، و علل خطرزا را حذف می‌کند. قوانین متعددی در حقوق ثبت دیده می‌شود که حکایت از پیشگیری اجتماع محور، در حقوق ثبت دارد (جندلی، ۱۳۹۵: ۶۳). فراخوان ثبت عمومی و خصوصی موضوع مواد ۴۷ و ۴۸ قانون ثبت، نمونه ملموس پیشگیری اجتماعی ثبت محور است.

۱-۱-۲- پیشگیری و وضعیت مدار ثبتی: در پیشگیری وضعی، باید وضعیت جرم را تغییر داد تا جرم رخ ندهد (نیازپور، ۱۳۸۳: ۱۳۷). به این نوع پیشگیری «نظریه فرصت» هم می‌گویند. باید فرصت مجرمانه را از مجرم گرفت، برای مجرم، وضعیت جرم را تغییر داد و د شوار کرد تا نتواند از وضعیت خاص و فرصت مغتنم، سوء استفاده کند. پیشگیری وضعی، مداخله در موقعیت‌ها و فرصت‌های پیش‌جناپی و منصرف کردن مجرم از ارتکاب جرم است. در مباحث فقهی، نظریه فرصت و پیشگیری وضعی، معادل مفهوم «مقتضی» است یعنی مقتضای وقوع جرم مهیا است و وجود یک «مانع» آن مقتضای مجرمانه را، از کار می‌اندازد. قوانین فنی ثبت، خصوصاً قوانین ناظر بر ثبت الکترونیک، مصادیق پیشگیری وضعی ثبت‌محورند و ماهیت پیشگیرانه دارند. (گسن، ۱۳۷۶: ۱۹ و ۶۹). نهاد «حسبه»، نهاد «امر به معروف و نهی از منکر»، قاعده وجوب دفع خطر احتمالی، قاعده لاضرر و اصل لزوم احترام به حق امنیت و کرامت انسانها در فقه اسلام، نماد پیشگیری وضعی در فقه اسلامی می‌باشند زیرا ماهیت بازدارندگی از جرم و گناه دارند. پیشگیری وضعی ثبتی، از طریق ایجاد سامانه جامع ثبت اسناد و املاک، راه اندازی سامانه اطلاعات ثبتی، مکانیزم رایانه‌ای فرآیند ثبت، بکارگیری نظام کاداستر، ثبت الکترونیک، بکارگیری تجهیزات رایانه‌ای بجای ثبت سنتی، استفاده از فن‌آوری‌های نوین، توسعه اطلاعات و ارتباطات، مثل اتصال به سامانه‌های ثبت احوال، بانک، سامانه سازمان ثبت، همه نمادهای پیشگیری وضعی ثبتی در حقوق ثبت است که مزایای آن حذف یا کاهش رشوه خواری، شفافیت خدمات رسانی، پیشگیری از اشتباهات ثبتی و النهایه حذف یا کاهش جرایم مالی حوزه حقوق ثبت است.

۱-۱-۲- پیشگیری تنبیه مدار ثبتی: در پیشگیری کیفری یا تنبیهی، مجرم احتمالی تهدید به کیفر می‌شود (رایجیان اصلی، ۱۳۸۳: ۱۴۲). در اصول فقه پیشگیری تنبیه مدار، معادل مفهوم «نهی حرمت» است، نهی که حرمت دارد و ضمانت اجرای ارتکاب آن، تنبیه و خسارت است. وعده عذاب اخروی و مجازات‌های فقهی حدود، قصاص، دیات و تعزیرات، نماد پیشگیری تنبیهی در فقه اسلام است. به پیشگیری تنبیهی پیشگیری واکنشی هم می‌گویند. تمامی مجازات عمومی و ثبتی از قبیل حبس، جزای نقدی، انفصال، ابطال پروانه و سایر محرومیت‌های

اجتماعی و شغلی که در حقوق ثبت دیده می شوند، مصادیق پیشگیری تنبیهی ثبت محور در حقوق ایران و امارات می باشند (عبداللطیف صبحی جمعه، ۲۰۱۶: ۳۸).

۱-۲- مفهوم سند سنتی و الکترونیک

۱-۲-۱- **سند سنتی رسمی:** در ادبیات ثبتی عبارت است از سندی دست نویس که در دفاتر اسناد رسمی یا مراجع رسمی توسط سردفتر رسمی یا ماموران رسمی در حد صلاحیت، وفق قوانین و مقررات با طی تشریفات ثبتی تنظیم می گردد. (ماده ۷۰ قانون ثبت) سند رسمی در ادبیات حقوق مدنی، وفق ماده ۱۲۸۴ قانون مدنی، عبارت است از نوشته ای که در مقام دعوی یا دفاع قابل استناد باشد و سه شرط دارد تا سند رسمی محسوب شود: الف: کتبی بودن سند ب: حاوی دلیل قضایی بودن سند پ: قابلیت استناد سند در محکمه. (عظیمی، ۱۳۷۲: ۱۴۸). سند با مفهوم فقهی در آیه او فوا بالعقود و آیه ۲۸۲ سوره بقره معرفی شده است.^۱

۱-۲-۲- **سند رسمی الکترونیک:** عبارت است از داده پیام مطمئن که از طریق مرکز ملی داده ها و سامانه ثبت در بایگانی الکترونیکی مرکزی کارسازی و ذخیره می شود و با امضا الکترونیک توسط سردفتر رسمی یا ماموران رسمی، وفق مقررات در حد صلاحیت تنظیم و امضا می گردد.^۲ الکترون های یک طیف و وسیع و گسترده از الکترونیسیته هستند. الکترونیسیته با حرکت و کنترل جریان های الکترون ها در مدارهای الکترونیکی سروکار دارد. هر پیام یا داده یا اطلاعاتی که با فن آوری الکترونیک، دیجیتال، مغناطیس، بی سیم، نور و الکترومغناطیس مرتبط باشد به آن پیام یا اطلاعات یا داده های الکترونیکی می گویند. «سند» چون از جنس «پیام» «اطلاعات» و «داده» هست، وقتی که منشاء وجودی آن الکترون ها و مغناطیس باشد به آن «سند الکترونیک» می گویند زیرا منشاء ایجاد سند از «الکترون»، امواج مغناطیسی، الکترونیسیته و الکترونیک است (وصالی، ۱۳۹۴: ۶۳)

در حقوق مدنی ایران، سند واجد دو خصیصه و مقید به دو قید است یکی «نوشتار» و دیگری «قابلیت استناد در مقام دعوی یا دفاع» به بیان دیگر «سند نوشته ای است که برای اثبات یکی از اعمال حقوقی تنظیم می شود» (کاتوزیان، ۲۷۶: ۱۳۸۰). این مفهوم از سند معادل مفهوم «حجیت» در فقه است و سند در مقام اثبات یک حق «حجت» است چون برای محکمه، اقناع آور است. در اسناد الکترونیکی «داده های مطمئن» معادل نوشته معتبر و سند رسمی معتبر می باشند. آنچنانکه ماده ۱۲ قانون تجارت الکترونیک بیان داشته «اسناد و ادله اثباتی دعوی ممکن است به صورت «داده پیام» بوده و در هیچ محکمه ای یا اداره دولتی نمی توان براساس قواعد ادله موجود، ارزش اثباتی داده پیام را صرفاً به دلیل شکل و قالب آن رد کرد». پر واضح و بدیهی است «داده پیام» که عنصر اولیه «سند الکترونیکی» است «نوشته» تعریف نمی شود. بلکه داده پیام، یک رشته «اطلاعات» است که در قالب متن، تصویر، صدا یا اشکال

^۱ - يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ

^۲ - مواد ۱۲، ۱۴ و ۱۶ قانون تجارت الکترونیک

دیگر ظهور می‌کند و پردازش می‌شود. داده پیام، با نوشته کاغذی تفاوت شکلی دارد (قلی زاده نوری، ۱۳۷۹: ۱۶۷). علیرغم این تفاوت شکلی، «داده‌های پیام» در حکم سند و جانشین اسناد نوشتاری‌اند. این استدلال را ماده ۱۴ قانون تجارت الکترونیک تصدیق نموده است که اشعار داشته: داده‌های پیام از نظر «اجرای مفاد آن و سایر آثار در حکم اسناد معتبر و قابل استناد، در مراجع قضایی است». مفهوم «اسناد الکترونیک» به صورت اطلاق، در دایره مفهوم سند تفسیر و توجیه می‌گردند. مفهوم خاص سند، از دیدگاه حقوق مدنی به مفهوم «دلیل» و «دلیل اثباتی» تفسیر شده است (کریمی، ۱۳۸۸: ۳۶). براساس اصل فقهی تبادل، وقتی سخن از «سند الکترونیک» می‌کنیم، اولین معنی که از مفهوم سند الکترونیک به ذهن ما متبادر می‌شود، مفهوم سند مجازی، در مقابل مفهوم «سند کاغذی» است. تعابیر دیگری که از سند الکترونیک در اذهان عمومی رایج است، مثل تعبیر، سند اینترنتی، سند دیجیتال، سند آنلاین، همگی معنی سند الکترونیک، در نقطه مقابل مفهوم «سند کاغذی» را به ذهن متبادر می‌کند.

در حقوق ثبت ایران و امارات «سند الکترونیک» رسماً به استناد قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲، قانون جرایم رایانه‌ای مصوب ۱۳۸۸ و قانون تجارت امارات متحده عربی، پذیرفته شده است.^۱ «تجارت الکترونیک عبارت است از معاملاتی که مستقیماً از طریق مراسلات الکترونیکی انجام می‌گیرد» سند الکترونیک، نقش دلیل اثباتی را در دعوی و محاکم بازی می‌کند و برای محاکم «حجیت» دارد. مواد ۱۲ و ۵۰ قوانین فوق‌الذکر، تصریح به سند رسمی الکترونیک، به عنوان دلیل اثباتی دارد. ویژگی‌های سند الکترونیک مطمئن شروطی از قبیل «معتبر بودن»، «قابل استناد بودن یا حجیت داشتن» و «غیرقابل انکار بودن» است و سند الکترونیکی که این شرایط را ندارد در اصطلاح، «داده پیام عادی» است که، معادل «سند الکترونیک عادی» است.

در نظام ثبت امارات متحده نیز قابل استناد بودن امضا الکترونیکی، نسبت به سند الکترونیکی در حقوق تجارت الکترونیک، شرط صحت سند الکترونیکی است. ماده ۸ قانون تجارت الکترونیک امارات متحده عربی^۲ بیان داشته «اگر قانون، امضاء را برای وجود یک سند یا متن شرط کند، بنحوی که نتایج معینی بر آن امضاء مترتب شود، امضاء الکترونیکی، مورد اعتماد واقع می‌گردد». چون اعتبار و رسمیت سند به «ثبت سند» در دفاتر ثبتی است باید تعریف «ثبت الکترونیک» را شناخت.

۱-۳- مفهوم ثبت الکترونیک در ایران و امارات

۱-۳-۱- ثبت سنتی: عبارت است از کتابت متن سند تنظیم شده دستنویس در دفتر دستنویس ثبت املاک یا دفتر سردفتر.

^۱ - ماده ۱ قانون فدرال ۲۰۰۶ م امارات «التجارة الالكترونية: المعاملات التجارية التي تبأشر بواسطة المراسلات الكترونية»

^۲ - «إذا اشترط القانون توقيع على وجود على مستند أونص على ترتيب نتائج معينه على التوقيع، فإن التوقيع الألكتروني الذي يعتمد عليه في إطار المعنى الوارد في المادة ۱۸ من هذا القانون يستوفي ذلك الشرط».

۱-۳-۲- ثبت الکترونیک: عبارت است از وارد نمودن و کتابت داده‌های تنظیمی با ابزار دیجیتال، در دفتر الکترونیک املاک یا دفتر الکترونیک سردفتر یا سایر دفاتر الکترونیک، وفق مقررات ثبت نوین، توسط سردفتر و یا مامور رسمی و تایید آن با امضا الکترونیک. (ماده ۷ قانون جامع حدنگار و ماده ۲۱۱ قانون توسعه برنامه پنجم). ثبت الکترونیک در حقوق ثبت امارات هم به همین معنی است. ماده یک قانون فدرال شماره یک ۲۰۰۶ میلادی در جایگاه سند و ثبت الکترونیکی، در باب معاملات و تجارت الکترونیک بیان داشته «ثبت یا سند الکترونیکی ثبت یا مدرک و نوشته مستندی است که نگارش آن به پایان رسیده یا بایگانی شده است و ایجاد، ذخیره، انتشار، توزیع، ارسال، ابلاغ و انتقال آن به شکل الکترونیکی است و قابل بازیابی می باشد»^۱.

۱-۴- مفهوم دفاتر الکترونیک ثبت املاک و اسناد رسمی در ایران و امارات

۱-۴-۱- دفتر الکترونیک املاک: دفتری است که اطلاعات سند تک برگ و سلسله انتقالات، معاملات و تغییرات ملک بصورت الکترونیک وفق تشریفات ثبت نوین، در آن ثبت، ذخیره و امضا الکترونیک می‌گردد و جایگزین دفتر املاک سنتی شده است.

۱-۴-۲- دفتر الکترونیک سردفتر: دفتری است که کلیه اطلاعات اسناد رسمی الکترونیکی اعم از متن و حواشی بصورت الکترونیکی در آن وفق تشریفات ثبت نوین، ثبت و توسط سردفتر امضا الکترونیک می‌گردد و جایگزین دفتر سنتی سردفتر شده است.^۲

ماده ۷ قانون حدنگار بیان داشته: سازمان ثبت مکلف است، دفاتر مختلف از قبیل دفاتر املاک، دفاتر اسناد رسمی، دفتر ثبت ازدواج و طلاق، دفاتر اجرای اسناد رسمی^۳ را به «دفتر الکترونیک» تبدیل کند. در نتیجه «دفتر الکترونیک املاک و دفتر الکترونیک سردفتر» در نظام ثبت ایران متولد شد. ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی حدنگار تصریح نموده که: «کلیه عقود و معاملات و سایر اقدامات که در دفترخانه اسناد رسمی و دفتر ازدواج و طلاق واقع می‌شود باید حسب مورد در دفتر الکترونیک ثبت اسناد رسمی و دفتر الکترونیک ثبت وقایع ازدواج و طلاق به صورت برخط ثبت و ذخیره شود». در حقوق ثبت امارات متحده عربی نیز کلیه سوابق ثبتی الکترونیکی از جمله اسناد و دفاتر ثبتی الکترونیکی باید بصورت دیجیتالی ثبت و ذخیره گردند. ماده ۵ قانون ثبت املاک امارات در باب ثبت و ذخیره اسناد الکترونیک بیان داشته «اگر قانون به هر دلیلی ثبت و ذخیره اسناد و مستندات ثبتی را شرط کرده باشد، با ثبت

^۱-ماده ۱ قانون اتحادی رقم ۱ لسنة ۲۰۰۶ م فی شأن المعاملات و التجارة الکترونیة، سجل أو مستند الکترونی: سجل أو مستند یتم إنشاؤه أو تخزینة أو أستخراجہ أو نسفه أو إرساله أو ابلاغه أو استعلامه بوسیله إلیکترونیة علی وسیط ملموس أو علی آی وسیط إلیکترونی آخر، و یکون قابلاً للاسترجاع بشكل یمکن فهمه.

^۲-مواد ۷ و ۵ قانون جامع حدنگار

^۳- ماده ۱۸ آیین نامه اجرایی قانون جامع حدنگار

و ذخیره اسناد، مستندات و داده های ثبتي، آن شرط، به شرحی که خواهد آمد، محقق و رعایت می شود. الف: ثبت و ذخیره اسناد الکترونیکی بصورتی است که ایجاد شده اند یا ارسال شده اند یا دریافت شده اند و شکل ایجاد، دریافت، ارسال و ثبت آنها، اصولاً قابل اثبات باشد^۱.

در بخش دوم مقاله نقش و کارکرد پیشگیرانه الف: سند الکترونیک ب: ثبت الکترونیک پ: دفاتر الکترونیک تبیین و ترسیم می شود.

۲- نقش پیشگیرانه پروسه ثبت الکترونیک:

پروسه کامل ثبت از سه عنصر سند، ثبت و دفتر تشکیل می شود، در بخش اول مقاله، مفاهیم این سه عنصر توصیف شد. در بخش دوم نوشته چگونگی کارکرد و نقش پیشگیرانه از جرم، مفاهیم سه گانه تبیین می گردد.

۲-۱- کارکرد پیشگیرانه سند الکترونیک در ایران و امارات

ساختار اسناد الکترونیکی در نظام حقوقی امارات و ایران، از جمله سند مالکیت کاداستری یا سند معرف به «سند تک برگ» بر اساس نقشه های کاداستری و مقررات ثبت الکترونیک طبق مواد ۴، ۵، ۷ و ۱۱ قانون کاداستر، به شکلی طراحی شده که حاوی اطلاعات ثبتي، حقوقی و گرافیکی از قبیل ۱- پلاک ۲- نقشه هوایی ثبتي ۳- آدرس دقیق پستی ۴- شناسه یا «کد» انحصاری ۵- مشخصات کامل مالک ۶- کد ملی ۷- شناسه ملی ۸- هولوگرام هوشمند امنیتی ۹- محدودیتها و ممنوعیت های ملک است. سند تک برگ حاوی اطلاعات و داده های فنی مذکور است. این سند، نسبت به «سند دفترچه ای» سابق که معروف به «سند مالکیت سیم صرب» بود، دارای مزیت ها و امتیازات بیشتری است زیرا یک بانک کوچک اطلاعات حقوقی را در درون خود دارد و این بانک اطلاعاتی به یک بانک بزرگ مادر، بنام «سامانه ثبت»، در نظام حاکم بر املاک امارات و ایران، متصل است. تمامی ویژگی های نه گانه مذکور که در سامانه ثبت و سیستم جامع ثبت می شود و در اسناد مالکیت منعکس می گردد، کارکرد پیشگیرانه وضعی دارند. بعنوان مثال، «شناسه» یا «کد انحصاری ملک» که شامل یک «عدد» است، نشانه کاداستر رقومی یا عددی است. هر عدد نماد یک اطلاعات خاص ثبتي مثل پلاک زمین و غیره است. این اعداد هر کدام، کد یک مجموعه اطلاعاتی عظیمی هست که در سند مالکیت تعبیه شده و از وقوع جرم جعل اطلاعات سند، جلوگیری می کند.

^۱ - حفظ السجلات الإلكترونية إذا اشترط القانون حفظ مستنداً و سجل أو معلومات لأى سبب، فإن هذا الشرط يكون متحققاً إذا تم حفظ ذلك المستنداً أو السجل أو المعلومات فى شكل سجل الكترونى. شريطة مراعاة ما يأتى: الف: حفظ السجل الإلكتروني بالشكل الذى أنشئ أو أرسل أو أستلم به، أو بشكل يمكن إثبات أنه يمثل بدقه المعلومات التى أنشئت أو أُرسلت أو استلمت فى الأصل»

ماده ۳ آئین نامه اجرایی ماده ۱۵۶ قانون ثبت اسناد و املاک، اشاره به «بانک اطلاعات سرزمین» دارد و ماده ۲۱۲ قانون برنامه پنجم توسعه، سخن از ایجاد سامانه «مرکز ملی داده‌های ثبتی» می‌کند، سند مالکیت کاداستری، هم بانک ملی اطلاعات است و هم اطلاعات را برایمان مستندسازی می‌کند. یعنی اطلاعات هندسی و توصیفی اموال غیرمنقول را از طریق کاداستر رقومی یا عددی برای ما مستندسازی می‌کند. مثلاً مالک را اینگونه مستندسازی می‌کند که مالک کیست، نوع ملک چیست، ملک عمومی است یا خصوصی، چه تغییرات ثبتی در آن انجام گرفته است. تمام این مستندات از سند کاداستری استخراج می‌شود و نظام کاداستر، نظام مشترک حاکم بر املاک، در امارات و ایران است. در نتیجه، اتخاذ هرگونه تصمیم اقتصادی و اجتماعی نسبت به زمین، دردو کشور، نیاز به وجود داده های بانک جامع اطلاعات دارد، برای اتخاذ سیاست‌های پیشگیرانه از جرم علیه زمین ما نیاز به این بانک اطلاعاتی داریم تا بتوانیم به مدد این اطلاعات، فرآیند پیشگیری از جرم علیه املاک را چاره سازی کنیم. با داشتن اطلاعات توصیفی، اختلافات ناشی از زمین را حل و فصل کنیم و دعاوی ناشی از زمین را داوری و قضاوت نماییم. در برخی موارد، اگر مالک، حدود، مساحت و پلاک زمین، ثبت نشود و مشخص نباشد، زمین مبهم و گمنام است. سندی، دقیق، می، وضعی، یا نقشه هوایی طراحی شده در سند مالکیت، از دعاوی ناشی از اختلاف در حدود اربعه، دعاوی ناشی از مشاع بودن املاک، تصرفات عدوانی، خلع ید، غصب، اثبات مالکیت که معادل «قاعده تسلیط» یا «قاعده ید» در فقه است و سایر دعاوی، پیشگیری می‌کند. برابر منابع فقهی، گرفتن فرصت مجرمانه، مانع وقوع جرم می‌شود. علی (ع) در نامه شماره ۸۳ در نهج البلاغه فرمود «اگر کارگزار حکومت خیانت کرد بعد از مجازات باید او را از منصبش عزل کرد تا فرصت مجرمانه از او گرفته شود»^۱ و ویژگی «هولوگرام امنیتی سند مالکیت»، ضریب امنیت سند را بالا می‌برد و از جرم جعل سند، جلوگیری می‌کند. و مالکان آنها را، نشان می‌دهد. از فرار مالیاتی مالکان اسناد، جلوگیری می‌کند. نقشه های ترسمی روی سند کاداستری، به منزله راهنمایی برای دستگاه عدالت است. پیشگیری از طریق نقشه گرافیکی تعبیه شده در سند، که مکان یاب است انجام می‌گیرد. از طریق کد انحصاری سند، کد پستی مندرج در سند و مشخصات مالکان سند، می‌توان ساکنان آن محله را شناسایی کرد و پیشگیری محله مدار نمود که چه تعداد از مالکان آن محله، سجل کیفری دارند یا مجرم بوده اند.

۱- «... فان احد منهم بسط یده الی خیانه اجتمعت بها علیه عندک اخبار عیونک اکتفیت بذلک شاهداً فبسطت علی العقوبه فی بدنه و اخذته بما اصاب من عمله ثم نصبته بمقام المذله و وسمته بالخیانه و قلده عار التهمه...»

با شناخت هویت مکانی و محله‌ای مالکان، براحتی می‌توان به تراکم جمعیت، فقرمحل، کمبود امکانات اقتصادی، آموزشی و زاغه نشینی، که از عوامل تولید جرم هستند، پی برد، هویت ساکنان محله را، از طریق اطلاعات جامع بانک اطلاعاتی کاداستر، استخراج کرد. به مدد کاداستر محیطی مندرج در سند مالکیت، تدابیر و اقدامات پیشگیرانه محله مدار را، به اجرا گذاشت و از وقوع جرایم محله محور در دو کشور، پیشگیری نمود.

همچنین، مطابق قانون تسجیل امارات و ماده ۵ قانون جامع حد نگار، سازمان ثبت باید اطلاعاتی از قبیل: ۱- تغییرات ملک ۲- انتقالات ملک ۳- تعهدات ملک ۴- معاملات ملک ۵- اقدامات تجمیع، افزای، تفکیک، اصلاح و غیره را بصورت آنلاین در نظام جامع املاک ذخیره و ثبت کند و در سند مالکیت منعکس نماید. انجام کلیه عملیات فوق، بصورت آنلاین بر روی زمین، در نظام جامع املاک، بخاطر این است که هم این اطلاعات حقوقی و ثبتی را بصورت برخط داشته باشیم و هم کلیه استعلامات ثبتی را بصورت آنی و الکترونیک پاسخ دهیم. هدف نهایی این عملیات، شفاف سازی ثبتی، جلوگیری از جرایم اداری در نظام اداری و فساد ثبتی در نظام ثبت امارات و ایران است تا از وقوع جرایم ثبتی از قبیل صدور سند معارض، پیشگیری شود. در نهایت به روز رسانی اطلاعات ملک، به شکل الکترونیک، در بانک جامع اطلاعات، موجب کاهش پرونده‌های قضایی و مقابله با جرم جعل در دو کشور است. سایر ویژگی های مندرج در سند تک برگ مالکیت، مانند تکنیک‌های چاپ امنیتی، جوهر امنیتی، بارکد امنیتی و کاغذ خاص سند تک برگ، پیشگیری وضعی ایجاد می‌کند.

۲-۲- کارکرد پیشگیرانه ثبت الکترونیک در ایران و امارات

در نظام ثبت نوین یا الکترونیک علاوه بر ثبت ملک، وفق ماده ۵ قانون جامع حد نگار، کلیه اقدامات حقوقی، ثبتی، فعل و انفعالات بعدی نسبت به ملک، در پرونده ثبتی و در سند قید می‌گردد. وضعیت حقوقی و ثبتی ملک، همیشه برخط و آنلاین است. وضعیت آنلاین، ویژگی ثبت نوین و الکترونیک است. ماده ۹ قانون ثبت فدرال امارات به شماره ۵/۱۹۸۵ اشعار داشته: «هر نوع نقل و انتقال، تغییر یا محدودیت و حقوق سلب شده املاک، مثل رهن و اجاره، تصمیمات نهایی و احکام صادره، در باره معاملات، باید در دفتر املاک ثبت شود و هیچ معامله و نقل و انتقالی نسبت به املاک اثر قانونی ندارد مگر اینکه در دفتر املاک ثبت شود» (عبداللطیف صبحی جمعه، ۲۰۱۴: ۷۴).

Article: ۹ All translate or change or cancel rights over land shall be recorded in the land register and final judgments confirming those -^۱ transactions shall also be likewise registered no transactions shall effect unless registered in the land registered.

وقتی یک نظام ثبتی از طریق داشتن اطلاعات به روز و بانک اطلاعات جامع، پاسخگوی مقتضیات زمان و هر حادثه احتمالی باشد، در واقع خاصیت پیشگیری پویا و به روز هم دارد. به عنوان مثال هنگامی که آخرین وضعیت رهن یا بازداشت ملک در پرونده ثبتی آن ذخیره باشد، از معاملات معارض در منافع و حقوق تبعی ملک، پیشگیری به عمل می‌آید. قانون جامع حدنگار و نظام ثبت نوین، مصادیق ثبت پویا و پیشگیرانه از جرم می‌باشند که باید به آنها مراجعه نمود. نظام ثبت ایران و امارات مصداق، نظام پویا و کارآمد در پیشگیری از جرم هستند.

ثبت نوین، از رهیافت فناوری‌های نوین، ابزار پیشگیری از ثبت معاملات معارض در دفاتر اسناد رسمی است. ثبت نوین بصورت عام و خاص رویکرد پیشگیرانه دارد. بصورت عام از معاملات معارض در دفاتر اسناد رسمی پیشگیری می‌کند تا از دو معامله معارض نسبت به یک مال جلوگیری شود. بصورت خاص از ثبت دو سند معارض نسبت به یک ملک پیشگیری می‌کند (قادرپور، ۱۳۸۹: ۳۵ و ۳۶). ثبت نوین علاوه بر کارکرد پیشگیرانه عام و خاص، از وقوع اشتباهات ثبتی، اختلافات ثبتی و شکایات ثبتی در مرحله «صدور و ثبت سند» در مراجع اداری مثل هیأت‌های نظارت ثبت، شورای عالی ثبت، پیشگیری می‌نماید. از تولید انبوه دعاوی ناشی از اشتباهات ثبتی در مراجع و دادگاه‌های اداری و دعاوی ثبت اسناد معارض در محاکم عمومی، پیشگیری می‌شود. ثبت نوین رسیدگی را آسان، آراء محاکم را پر صلابت می‌کند (بهرامی، ۱۳۹۳: ۱۹۳ و ۱۹۴) و در نهایت موجب جرم زدایی، قضازدایی و کیفر زدایی می‌شود (حسینی، ۱۳۸۹: ۳۱۸).

با حاکمیت ثبت نوین، فرآیند استعلام و پاسخ استعلام میان دفترخانه و ادارات ثبت، بصورت الکترونیکی است و از دسترسی فیزیکی افراد، به دور است. ارسال خلاصه معامله‌های تنظیمی دفترخانه به اداره ثبت محل الکترونیکی است. حذف فیزیکی انسان در فرآیند فوق موجب پیشگیری از جرم جعل در کاغذ و نوشته شده است و این فرآیند، نوعی پیشگیری وضعی از جرم جعل ثبتی است. در حقوق ثبت امارات متحده عربی نیز ثبت الکترونیک حاکم است و ثبت الکترونیک نقش پیشگیرانه از جرم را به نمایش می‌گذارد (مصطفی احمد، ۲۰۱۰: ۹۳). ماده ۲ قانون ثبت املاک امارات در باب تعریف ثبت املاک بیان داشته «ثبت املاک عبارت است از مجموعه اسناد و مدارک نوشته شده یا ثبت شده بصورت ثبت الکترونیک یا دست نویس در اداره ثبت، که اوصاف و موقعیت هر ملک و حقوق مترتب بر آن را بیان می‌کند»^۱

مطابق ماده ۸ قانون ثبت املاک امارات^۲، اسناد املاک و مستغلات، باید بصورت الکترونیکی، ثبت و بایگانی شوند تا بتوان، هنگام طرح دعاوی در محاکم، به عنوان دلیل اثباتی، برای مالکیت، به آنها استناد نمود. به عنوان مثال،

۱- قانون جامع حدنگار مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ مجلس شورای اسلامی مواد ۷ و ۱۱ و قانون و مواد ۱ و ۵ و ۱۱ آئین نامه قانون کاداستر
 ۲- قانون التسجیل العقاری فی امارات دبی رقم ۷ لسنة ۲۰۰۶م: «السجل العقاری» مجموع من الوثائق المحررة أو المحفوظة خطياً أو الکترونیا بسجل الکترونی لیدی الدائرة، التي تبين اوصاف كل عقار و موقعه و الحقوق المتصلة به.

۳- ماده ۸ قانون ثبت املاک امارات: تكون لمستندات و محررات السجل العقاری المسجلة الکترونیا فی الحاسب الآلی ذات الحجیة فی الاثبات التي للمستندات و المحررات الاصلیة.

در صورت فوت مالک، مراتب فوت در دفتراملاک ثبت می‌شود^۱ تا به حقوق وراثت صدمه‌ای وارد نگردد. در صورت اختلاف ورثه با همدیگر، از تولید دعاوی ناشی از اراثت، پیشگیری شود.

فرآیند اخذ رمز تصدیق، برای سند از سامانه، بایگانی سند در سامانه، اخذ شناسه یکتا، امضا الکترونیک سند توسط سردفتر، اخذ امضا اصحاب سند با دستگاه اسکنر انگشت نگار و احراز هویت الکترونیک، همگی کارکرد پیشگیری وضعی از جرم را اثبات می‌کند.^۲ در نظام فقه اسلام نیز گاهی بکارگیری ابزار و آلات حفاظتی و امنیتی، ارتکاب جرم را همانند امضا الکترونیک دشوار می‌کند. به عنوان مثال «نصب الحبالات و الا شراک» نصب دام‌ها و تله‌های آشکار و پنهان، موجب جلوگیری از خطر و پیشگیری از جرایم امنیتی می‌شود. در نظام ثبت امارات سیستم ثبت سند، الکترونیکی و مشابه سیستم ثبت ایران است. ماده ۲ قانون ثبت فدرال امارات به شماره ۵/۱۹۸۵، بیان می‌دارد «دفتر ثبت املاک، مجموعه‌ای از سوابق ثبت شده است که توسط اداره ثبت بصورت کتبی یا به شکل الکترونیک در یک دفتر ثبت الکترونیک نگهداری و ذخیره می‌شود و توصیف‌کننده ملک ثبت شده، موقعیت مکانی و حقوق راجع به آن است»^۳. از جمله ابزارهای ثبت الکترونیک، الف: گواهی امضا الکترونیک ب: کارت هوشمند ملی پ: بیومتریک، است.

۲-۲-۱- ثبت الکترونیک با امضاء الکترونیک در ایران و امارات

در نظام حقوق ایران و امارات متحده، تعاریف مشابهی از امضاء الکترونیک شده است. در حقوق ثبت امارات «امضا الکترونیک عبارت از حروف، ارقام، رموز، صوت، علامت، شکل یا داده‌ای الکترونیکی است که به سایر داده‌های الکترونیکی، متصل یا به طور منطقی مرتبط است و روشی برای احراز اصالت به شمار می‌رود» (عبداللطیف صبحی جمعه، ۱۹۹۲: ۱۶).

در اصطلاح عرفی، هر نوع علامت، حرف، خط و یا ترکیب این‌ها را امضاء می‌گویند. از دریچه دانش فن آوری الکترونیک، امضاء الکترونیک عبارت است از «داده‌های الکترونیکی، که برای هویت امضاءکننده داده پیام، و نشان دادن تایید اطلاعات موجود در آن، توسط وی به داده پیام ضمیمه یا منطبقاً همراه می‌شود». حداقل امضاء الکترونیک در نظام حقوقی امارات و ایران، آن است که امضاء دستی یک شخص در رایانه ذخیره شود و این امضاء با نمونه ذخیره شده آن مقایسه و تطبیق داده شود.

۱- ماده ۱۱ قانون ثبت املاک امارات: يُسجل فی السجل العقاری اعلام الارث إذا اشتملت التركة علی الحقوق العقاریة و لا یعتد بتصرفات آی وراثت فی آی حق من هذف الحقوق أو یسری اثرها علی الغیر بتسجیلها فی السجل العقاری.

۴- شیوه نامه تنظیم سند الکترونیک سازمان ثبت به شماره ۸۹۵۰۹ مورخ ۱۳۹۳/۶/۵

۵-Land Register: a collection of records kept by department in written or electronic form in an electronic register, detailing the description of the registered land, its location and the rights over it

۴- ماده ۱ قانون اتحادی رقم ۱ لسنة ۲۰۰۶ م فی شأن المعاملات و التجارة الکترونیة: التوقيع الکترونی، توقيع مکنون الحروف أو أرقام أو رموز أو صوت أو نظام معالجة ذی شکل الکترونی و ملحق أو مرتبط منطقیاً برسالة الکترونیة بنیه توثیق أو اعتماد تلك الرسالة.

امضاء الکترونیک اشکال مختلف دارد. از جمله امضا هایی که با استفاده از فناوری در نظام حقوقی امارات و ایران، مورد استفاده قرار می گیرد و کارکرد پیشگیرانه از جرم دارد عبارتند از:

پیت مپ: این نوع امضاء با استفاده از اسکن امضای دست نویس افراد است. شخصی روی کاغذ امضا می کند، امضایش اسکن می شود و این اسکن را به عنوان امضاء خودش، به هر داده پیامی ضمیمه می کند. چون امضا اسکن می شود تغییر فیزیکی و دستی آن دشوار می شود و از این طریق ضریب امنیت بالا می رود و از جعل امضا پیشگیری می شود.

قلم نوری: در این نوع فناوری، شخص با قلم نوری خود بر روی صفحه مخصوص دیجیتال، امضا می کند و همان امضاء روی نمایشگر رایانه پدیدار می شود. این نوع امضاء گرچه غیر دستی و دیجیتال است ولی ضریب امنیتی آن بالا نیست و کمتر مانع پیشگیری از جعل امضا می شود.

امضاء بیومتریکی: در این روش با استفاده از خصوصیات فیزیولوژیک انسان، امضای حاصل می شود. مثل اثر انگشت، چون امضا بر اساس صفات ژنتیکی انسان است تغییر فیزیکی و دستی آن دشوار می شود و از این طریق ضریب امنیت بالا می رود و از جعل امضا پیشگیری می شود. قاعده فقهی « نصب الحبالات و الا شراک » درمبحث پیشگیری از جرم از رهیافت فقه، به منزله نوعی امضا الکترونیکی، برای جلوگیری از جرایم است.

در هر دو نظام حقوقی امارات و ایران یکی از انواع امضاهای دیجیتال که بر پایه خواص زیستی و ژنتیکی است مرسوم می باشد، امضاءهای دیجیتال است، امضاءهایی که مبتنی بر «زیست سنجی» می باشند مثل خطوط اثر انگشت یا شبکه عنبیه چشم، که اطلاعات زیستی آنها قبلاً ذخیره شده است. در ماده ۷ قانون تجارت الکترونیک ایران، امضاء الکترونیک، تعریف شده و دو نوع امضاء الکترونیک معرفی شده است. یکی امضاء الکترونیک مطمئن، که دارای شرایطی است و دیگری امضاء الکترونیک غیر مطمئن. امضاء الکترونیک گاهی برای تشخیص هویت بکار می رود و از ضریب اطمینان بیشتری برخوردار است. مثل امضاء الکترونیک زیست سنجی به وسیله اثر انگشت یا عنبیه چشم.

امضاء الکترونیک، گاهی از طریق فن آوری رمزنگاری به وسیله امضاء دیجیتال است، صاحب امضاء دارای دو کلید اختصاصی و عمومی انحصاری می باشد که در اختیار صاحب امضاء است، کلید عمومی می تواند در اختیار همه باشد (فیضی چکاب، ۱۳۸۹: ۱۹۴ و ۱۹۷). در نظام حقوق ثبت امارات، همانند نظام حقوقی ایران، امضا الکترونیک برای تایید وقایع حقوقی، پیش بینی شده است. در ماده ۱۷ قانون فدرال ۱۹۹۲ امارات، موسوم به قانون الاثبات فی معاملات المدنیة و التجاریة، امضا الکترونیک عبارت « از حروف، ارقام، رموز، صوت، علامت یا شکلی است که بصورت خاصی نوشته شده، بنحوی که شخص صاحب امضاء، اجازه می دهد و قابل تشخیص از امضاء غیر است! در فرآیند تنظیم اسناد رسمی الکترونیک در حقوق ثبت ایران و امارات، تایید نهایی و ثبت آنها در دفاتر از طریق امضا الکترونیک است. امضا الکترونیک ابزار احراز هویت اشخاص است، امضاء چون از طریق وسایل الکترونیکی صورت

۱- « يعتبر توقيعاً إلكترونيًا كل أحرف أو أرقام أو رموز أو إشارات أو صور أو أصوات لها طابع منفرد تسمح بتحديد شخص صاحب التوقيع و تمييزه عن غيره على النحو الوارد في قانون المعاملات و التجارة الإلكترونية ».

می گیرد بر راحتی مانند امضاء خطی و دستی نمی توان آنرا جعل نمود و مشابه سازی کرد، در نتیجه می تواند موجب پیشگیری از جرم جعل امضا شود. امضاء الکترونیکی، موجب تضمین امنیت حقوق مالکانه، در نظام حقوق ثبت است، امضاء الکترونیکی به جهت خاصیت دیجیتالی و پیچیدگی که در آن وجود دارد ابزار پیشگیری وضعی و مکانیکی از جرم جعل و تقلب در حقوق ثبت امارات و ایران است.

. التوقيع الکترونی: توقيع مكون الحروف أو أرقام أو رموز أو صوت أو نظام معالجة ذی شکل الکترونی و ملحق أو مرتبط منطقياً بر ساله الکترونیة بنیة توثیق أو اعتماد تلك الر ساله (ماده ۱ قانون اتحادی رقم ۱۱ سنه ۲۰۰۶ م فی شأن المعاملات و التجارة الکترونیة

۲-۲-۲- ثبت الکترونیکی با کارت هوشمند ملی در جرایم هویتی ایران و امارات

کارت هوشمند ملی از نظر عناصر و مواد تشکیل دهنده از جنس پلی کربنات است، تراشه های روی آن برای ذخیره سازی و پردازش داده هاست. به وسیله لیزر مشخصات فردی و عکس افراد روی آن کارسازی شده و اطلاعات بیومتریکی مثل اثر انگشت، امضاء دیجیتال و سایر اطلاعات بر روی حافظه کارت یا همان تراشه ها جا سازی شده است. این کارت علاوه بر ایران و امارات در سایر کشورها هم رایج است و در نظام حقوقی و ثبتی کشورهای دنیا کارکرد هویت شناسی دارد.

در هر دو نظام حقوقی ایران و امارات، هنگامی که افراد، کارت ملی هوشمند خود را جهت احراز هویت در دستگاه کارت خوان قرار دهند و اثر انگشت خود را در سیستم حسگر انگشت یا دستگاه «اسکنر» بگذارند، دستگاه با مقایسه اثر انگشت در اسکنر با اثر انگشت تعبیه در کارت ملی هوشمند، متوجه می شود که این اثر انگشت همان اثر انگشت تعبیه شده در کارت هوشمند هست یا نه؟ با این تطبیق، تصدیق هویت افراد احراز می شود. کارت هوشمند ملی با اوصاف و کارکرد بیان شده یکی از ابزارهای پیشگیری کنشی وضعی در جرایم حوزه هویت شناسی ایران و امارات است. در مورد جرم «استبدال» یا جعل هویت، نقش آفرینی کارت هویت و ثبت الکترونیکی پیشگیرانه، آشکار می شود. کارت ملی هوشمند، ظرفیت امضاء دیجیتال را، در خود فراهم کرده است که بتوان امضاء دیجیتال و صحت آنرا با آن کارت انجام داد. کارت ملی هوشمند در نظام ثبتی ایران و امارات سه کاربرد مشترک اصلی دارد:

الف: کاربرد شناسایی: اطلاعات فرد در کارت ذخیره است و ابزار امنیتی برای اطلاعات است. اطلاعات ذخیره شده در کارت صحیح، جامع، مطمئن، غیر قابل تغییر و کپی برداری است.

ب: کاربرد تصدیق هویت: یعنی اطلاعات ذخیره شده در کارت، با اطلاعاتی که شخص ارائه می دهد مطابقت دارد یا نه؟ کارت متعلق به این شخص هست یا نه؟ در فضای الکترونیکی، کارت، دارای کلمه عبور یا PIN است. با مقایسه اثر انگشت در حسگر و اثر انگشت ذخیره شده در کارت، به راحتی متوجه می شویم که صاحب کارت با صاحب اثر انگشت یکی است یا خیر؟ بحث اثر انگشت جهت تشخیص هویت انسان، در قرآن بیان شده است. از منظر فقه آیه ۴ سوره قیامه اشاره نموده: «ایحسب الانسان ان نجوع عظامه بلی قادرین علی ان نسوی بنانه: آیا انسان تصور

می کند ما نمی توانیم استخوان های پوسیده را جمع آوری کنیم؟ آری ما قادریم که (حتی خطوط و اثر) انگشت او را برابر، موزون و مرتب کنیم» موزون و مرتب بودن اثر انگشت، خصیصه فطری و ژنتیک شناخت هویت انسان و وجه ممیزه انسان ها با همدیگر است. این خصیصه فطری، کارکرد احراز هویت و پیشگیری از جرم استبدال دارد.

پ: کاربرد امضاء الکترونیک: علاوه بر شکل امضاء که معمولاً به صورت هندسی است، یک رمزنگاری خاص دیجیتال در امضاء دیجیتال وجود دارد، که امکان تشخیص تعلق امضاء به صاحب امضاء را فراهم می کند. در امضاء دیجیتال فقط صاحب کارت هوشمند می تواند سند متعلق به خود را امضاء دیجیتال کند نه دیگران. ولی همگان هم می توانند متوجه شوند که این امضاء متعلق به صاحب امضاء هست یا خیر؟ زیرا اطلاعات ذخیره شده روی کارت، رمزنگاری شده است، یعنی اطلاعات به صورت الکترونیکی ذخیره شده اند و به طور منطقی این اطلاعات با یکدیگر در ارتباط اند. از طریق این اطلاعات احراز هویت صورت می گیرد. این کارت، گذرنامه، گواهینامه، کارت پرداخت الکترونیک، کارت بیمه، تلفن، سوخت، مترو، انتخابات، یارانه و سایر خدمات شهری را پوشش می دهد. گذرنامه های الکترونیکی مانند کارت ملی، ابزار پیشگیری فنی از جعل هویت اند (خانعلی پور، ۱۳۹۰: ۱۳).

کارت هوشمند ملی «هویت دیجیتال»^۲ ماست. هویت دیجیتالی اشخاص بر اساس فن آوری سه عنصر بدست می آید.

۱- عنصر میکروالکترونیک که همان تراشه های پردازشگر اطلاعات هستند.

۲- عنصر بیومتریک که مکانیسم اطلاعات فیزیکی از قبیل اطلاعات چشم و عنبیه و اثر انگشت است.

۳- عنصر مدیریت کارت هوشمند ملی است. اطلاعات ثبت و ضبط شده در این کارت مدیریت می شوند و با مدیریت آنها هویت اشخاص تشخیص داده می شود. تعاون میان سه تکنولوژی میکروالکترونیک، بیومتریک و کلید کارت هوشمند ملی را در اصطلاح «هویت دیجیتال» می نامند.^۳

در سال ۲۰۰۰ میلادی، برنامه «کارت شناسایی الکترونیک» در امارات راه اندازی شد و یک مرکز شناسایی بنام ایدا «EIDA»^۴ در امارات تشکیل شد و با اجرای طرح کارت شناسایی بیومتریک، جعل و تقلب در امارات، مانند ایران کنترل گردید. همه افراد بالای ۱۵ سال در امارات کارت ملی هوشمند دارند. برای افراد زیر ۱۵ سال، داشتن کارت هوشمند ملی اختیاری است. در امارات، بخش طب پیشگیری، زیر نظر وزارت بهداشت است. این بخش مسئولیت ثبت ولادت و وفات را بر عهده دارد. در امارات، مثل ایران، کارت هوشمند ملی کارکرد مشابه و مشترک دارد و علاوه بر سه کارکرد فوق، کارت نیروی انسانی، سلامت، سهام الکترونیک، گواهی نامه رانندگی، پاسپورت و دفترچه خانواده، کارت بانکی و تجاری، کتابخانه های عمومی، نمایشگاه ها و حمل و نقل عمومی، مترو و غیره هم

۱- سازمان ثبت احوال کشور، ۱۳۸۹، ماهنامه داخلی کارت هوشمند ملی، ش ۲، تهران، ص ۱

۲- سازمان ثبت احوال کشور، ۱۳۹۰، ماهنامه داخلی کارت هوشمند، ش ۵، اردیبهشت، ص ۸

۳- سازمان ثبت احوال کشور، ۱۳۹۰، ماهنامه داخلی کارت هوشمند، ش ۷، تیرماه، ص ۲

کاربری دارد. کارت هوشمند الکترونیک، موجب پیشگیری کنشی از جرایم در حوزه «هویت شناسی» و «مدیریت هویت» می شود. سومین ابزار احراز هویت و ثبت اسناد الکترونیک که کارکرد پیشگیرانه دارد «ابزار احراز هویت بیومتریک» است.

۲-۲-۳- ثبت الکترونیک با ابزار بیومتریک

بیومتریک، ویژگی و خصوصیت قابل اندازه گیری زیستی و رفتاری افراد است. خصوصیات از انسان که بسادگی قابل فریب و جعل نیست. این خصوصیت مربوط به بدن فیزیکی ماست. مثل اثر انگشت، اسکن عنبیه، اسکن شبکیه، اسکن هندسه دست، اسکن گوش، اسکن رگ نگاره کف دست و شناسایی چهره ما، بیومتریک DNA هم در کنار این خصوصیات، وجود دارد. اطلاعاتی که از طریق بیومتریک بدست می آید، چون ناشی از خصوصیات ذاتی و طبیعی بدن است قابل گم شدن و تغییر نیست، در نتیجه قابل فریب و جعل هم نیست.

در فرایند ثبت الکترونیک، برای جلوگیری از تقلب، بیومتریک، کارکرد مثبتی در پیشگیری از جرایم دارد، نمی توان از کارت هوشمند دیگری برای تنظیم اسناد الکترونیک، بسادگی سوء استفاده کرد، هنگام پردازش و تطبیق اطلاعات تعبیه شده در کارت هوشمند با اطلاعات و داده های در مرکز، مغایرت مشخص می شود. زیرا هر فرد ویژگی های خاص و منحصر به فرد خود را از نظر فیزیولوژی بدن دارد. به عنوان مثال، مشخصات فیزیکی و رفتاری افراد در اثر انگشت، محل و جهت انتهای برجستگی های انگشت و دو راهی های اثر انگشت افراد متفاوت است. در نتیجه تنظیم اسناد الکترونیک با احراز هویت بیومتریک موجب پیشگیری از جرایم هویتی است.

صنعت بیومتریک، در تجارت الکترونیک برای احراز هویت مشتریان، اثر انگشت بیومتریک را در بانک داده ها ذخیره می کند، این بانک برای شناسایی مجرمین و احراز هویت آنان، مهمترین نقش اطلاعاتی را ایفاء می کند. فناوری بیومتریک، در پیشگیری از جرایم هویتی مهم است. بیومتریک پایه علم جرم شناسی است. بانک داده های اثر انگشت بیومتریک آمریکا، معروف به FBI چهل میلیون ثبت اثر انگشت دارد. بانک داده های سایر کشورهای جهان از اطلاعات بیومتریک این بانک سرویس می گیرد و در شناسایی مجرمین بهره می برد.^۱

در شناسایی چهره جهت احراز هویت، محل شکل بینی و محل حدقه چشم های افراد متفاوت است. در اسکن عنبیه، چین ها و شیارهای عنبیه متفاوت است. در اسکن شبکیه، الگوهای مویرگ ها در شبکیه متفاوت است. عنبیه حدود ۲۶۶ طرح پیچیده مانند چین، نوار و کمان تشکیل شده که یک شناسه یکتا و منحصر به فرد است. در اسکن امضاء، سرعت، ترتیب حرکت، فشار و شکل امضاء افراد متفاوت است. در تمامی موارد مذکور، بیومتریک، به عنوان ابزار ثبت الکترونیک، برای پیشگیری از وقوع جرایم هویتی در حوزه حقوق ثبت است و از جرایم هویت محور، پیشگیری می کند.

^۱ - سازمان ثبت احوال کشور، ۱۳۹۰، ماهنامه داخلی کارت هوشمند الکترونیک، ش ۱۷، اردیبهشت، ص ۲

آخرین مرحله پروسه ثبت الکترونیک، ثبت سند در «دفاتر ثبت الکترونیک» است. ماده ۱۲۸۷ قانون مدنی ایران یکی از شرایط رسمیت سند را «تنظیم سند طبق مقررات قانونی» اعلان نموده است. یکی از مقررات قانونی تنظیم سند «ثبت سند در دفتر ثبت» است. سند تا ثبت در دفتر نشود رسمیت ندارد و یک سند عادی محسوب می‌شود (کاتوزیان، ۱۳۸۲: ۲۹۳). در ثبت الکترونیک، متن سند در «دفاتر الکترونیک ثبت» از طریق سامانه ثبتی، ذخیره و بایگانی و ثبت می‌گردد. تبیین پروسه «ثبت سند در دفاتر الکترونیک» و کارکرد پیشگیرانه آن، بدین شرح است.

۲-۳-۱-۴- مفهوم دفاتر الکترونیک ثبت املاک و اسناد رسمی در ایران و امارات متحده عربی

دفاتر الکترونیک در نظام حقوقی ایران و امارات، دفاتری هستند که اطلاعات اسناد تنظیمی الکترونیکی و سلسله انتقالات، معاملات و تغییرات ملک و حقوق معنوی، بصورت الکترونیک وفق تشریفات ثبت نوین، در آنها ثبت، ذخیره و امضا الکترونیک می‌گردد و جایگزین دفاتر سنتی^۱ شده اند دفاتر الکترونیک، شامل دفاتر مربوط به ثبت اسناد، املاک و حقوق معنوی است. (مواد ۷ و ۵ قانون جامع حدنگار)

در حقوق ثبت امارات نیز، کلیه سوابق ثبتی الکترونیکی، از جمله اسناد و دفاتر ثبتی الکترونیکی باید بصورت دیجیتالی ثبت و ذخیره گردند. در نظام ثبت امارات وفق ماده ۸ قانون ثبت املاک^۲، اسناد املاک و مستغلات، باید بصورت الکترونیکی، از طریق رایانه در «دفاتر الکترونیک» ثبت و ذخیره شوند تا به عنوان «دلیل اثباتی»، در محاکم قابل استناد باشند، این فرایند که، در نظام حقوق امارات «حجیت اسناد مالکیت» منوط به «ثبت و ذخیره متن اسناد در دفاتر الکترونیک» است، اماره بر این موضوع است که دفاتر الکترونیک ساختار اعتماد سازی برای صاحبان اسناد دارد بدین شرح که: ثبت ملک یا حقوق معنوی در دفاتر ثبتی، موجب پیشگیری از دعاوی مالکیت معارض و سایر دعاوی و جرایم علیه مالکیت می‌شود، مگر آنکه وفق ماده ۷ قانون ثبت فدرال امارات، به شماره ۵/۱۹۸۵ جعلیت یا تقلب داده های ثبت شده در دفاتر الکترونیک اثبات شود. مفهوم مخالف ماده ۷ قانون مذکور، یک تدبیر پیشگیرانه وضعی را بیان می‌کند بدین شرح که: برای جلوگیری از جعل یا تقلب اسناد مالکیت باید متن اسناد مالکیت، در دفاتر الکترونیکی، ثبت و ذخیره شوند تا دلیل مالکیت قانونی اشخاص باشند.

^۱ - و

^۲ - ماده ۸ قانون ثبت املاک امارات: تكون لمستندات و محررات السجل العقاری المسجله الكترونياً فی الحاسب الآلی ذات الحجیه فی الاثبات التي للمستندات و المحررات الاصلیه.

^۳ - Article: ۷ This register shall be conclusive evidence against all any every one unless it is proved to be the result of fraud or forgery.

ثبت اسناد تنظیمی در دفاتر الکترونیکی، فلسفه پیشگیرانه دارد، بدین شکل که اگر اسناد جعل شوند یا محو و تخریب گردند، چون متن و مفاد اسناد در «دفاتر الکترونیک» ثبت شده و در «سامانه» نیز ذخیره گردیده، اولاً، جعل، محو و تخریب اسناد، موجب زوال حقوق صاحبان اسناد نمی شود چون سابقه این حقوق در «دفاتر الکترونیک» ثبت و ذخیره است. ثانیاً در صورتی که جاعل بخواهد متن اطلاعات دفاتر را تغییر دهد و جعل نماید به جهت الکترونیکی بودن داده های ثبت شده در دفاتر، جعل مادی و فیزیکی اطلاعات دفاتر، دشوار است، در نتیجه ساختار «دفاتر الکترونیک»، به جهت دیجیتالی بودن، موجب پیشگیری وضعی می شود.

از طرف دیگر وفق، باید چهار ویژگی داشته باشند، این ویژگی ها، خواص و کارکرد پیشگیرانه از جرم دارند ویژگی ها عبارتند از: ، ، ، های ، ، ، در دفاتر الکترونیک . ویژگی آنلاین بودن دفاتر موجب شفافیت اطلاعات دفاتر است و اصل شفافیت اطلاعات از اصول پیشگیرانه از جرایم ناشی از گمنامی اطلاعات در فقه و حقوق موضوعه است. ، ، ، وارد « می شود تایید می شود. تدبیر تایید اطلاعات دفاتر به وسیله «امضاء الکترونیک»، یک تدبیر پیشگیرانه وضعی از جرم جعل داده های دفاتر است. اصل شفافیت اطلاعات در فقه، نیز به عنوان یک قاعده پیشگیرانه از جرم، موضوعیت دارد، قواعد فقهی که دلالت بر پذیرش اصل شفافیت اطلاعات به عنوان یک اصل پیشگیرانه از جرم دارد عبارتند از: ۱- قاعده نفی غرر (نهی النبی عن بیع الغرر) ۲- قاعده وجوب اعلام الجاهل فیما یعطی ۳- قاعده غرور و تدلیس ۴- قاعده نفی وکیل شدن شهری برای رو ستایی (بیع الحاضر لباد) ۵- قاعده کراهت فروش کالا در تاریکی ۶- اصل شورا و مشورت موضوع آیه ۱۵۹ سوره آل عمران، همه این قواعد و اصول به نوعی موجد اصل شفافیت اطلاعات به عنوان تدبیر پیشگیرانه از جرم در فقه اسلام است.

در یک تحلیل کلی، مهندسی کارکرد پیشگیرانه دفاتر الکترونیک در نظام ثبت امارات و ایران، بدین شکل است که: اولاً دفاتر بصورت برخط به سامانه نظام جامع اطلاعات و مرکز داده ها اتصال دارند و استعلام و پاسخ استعلام به شکل آنلاین است، در نتیجه: ساختار «اتصال به سامانه مرکزی و آنلاین بودن شفافیت داده ها دفاتر» فرصت جعل داده های دفاتر را برای جاعل دشوار می کند. ثانیاً، کلیه عملیات ثبتی در دفاتر باید با امضاء دیجیتال تایید شود. (ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی حدنگار) هر دو عملیات مذکور، موجب جلوگیری از خطر محو، اتلاف، تخریب، سرقت داده های ثبتی و جعل اطلاعات دفاتر است، که نوعی کارکرد پیشگیری وضعی را در ساختار دفاتر الکترونیکی امارات و ایران نشان می دهد.

۱-۳-۲- کارکرد پیشگیرانه دفتر الکترونیک گواهی امضاء

دفتر الکترونیک گواهی امضا، برای ثبت الکترونیکی امضا اشخاص است. در ثبت سنتی، نمونه امضاء اشخاص، در دفتر کاغذی و دست نویسی بنام «دفتر گواهی امضاء» اخذ و با اختصاص شماره ثبتی گواهی می‌شد. در ثبت الکترونیک در سامانه ثبت آنی در سازمان ثبت، دفتری الکترونیکی طراحی شده بنام «دفتر الکترونیک گواهی امضاء» که وفق ماده ۱۳ آیین نامه اجرایی قانون جامع حدنگار، تصویر الکترونیکی امضاء یا اثر انگشت در سامانه ثبت می‌شود و شماره ترتیب «یکتا» توسط سامانه ثبت الکترونیک به آن اختصاص می‌یابد و سردفتر با امضا الکترونیک آنرا گواهی می‌کند. عملیات فنی و دیجیتالی اخذ اثر انگشت توسط دستگاه اسکنر، اسکن امضا اشخاص در سامانه ثبت الکترونیک و اختصاص دادن شماره ترتیب یکتا به آن امضاء، موجب می‌شود که نتوان با دست و قلم امضا اشخاص را جعل مادی نمود زیرا خط و نوشته فیزیکی، قابل دسترس برای جعل نیست که بتوان امضا را تغییر داد، در نتیجه فرصت مجرمانه جعل و تقلب امضا را از مجرم گرفته می‌شود و پیشگیری وضعی از جرم جعل گواهی امضاء صورت می‌گیرد.

۲-۳-۲- کارکرد پیشگیرانه دفتر الکترونیک ثبت اشخاص حقوقی ایران و امارات

در ادبیات فقهی، اصطلاح «شخص حقوقی» به صراحت استعمال نشده، ولیکن مفهوم شخص حقوقی در متون فقهی دیده می‌شود. به عنوان مثال عناوینی از قبیل «الجهات العامه» در مبحث موقوفات عمومی، اصطلاح «ذمه» در معنای پیمان و وفای به عهد به مفهومی شرعی و فقهی آن، اصطلاح «اهلیت تملک» در باب عقود و معاملات نسبت به اموال، و سایر عناوین مشابه، معادل مفهوم شخصیت حقوقی در متون حقوقی، امروز بکار رفته است. از جهت مفهوم حقوقی در فقه، بجای شخص حقوقی «جهت عامه» و بجای شخصیت حقوقی عنوان «ذمه» بکار می‌رود. بعنوان مثال: نهادهایی مثل مدارس، مساجد، بیمارستان‌ها، چون دارای حقوق و تکالیفی نسبت به جامعه هستند اشخاص حقوقی تعریف می‌شوند. همین اشخاص حقوقی اگر مالک شوند یا دینی و تعهدی را برعهده بگیرند مثل اشخاص حقیقی، دارای «ذمه» می‌شوند یا مثل مفهوم «امام» در فقه، که از نظر فردی، امام یک شخص عادی است ولی از جهت تصدی منصب ولایت و رهبری جامعه یک «شخصیت حقوقی» است.

در ادبیات حقوق کلاسیک، اشخاص حقوقی تعریف دیگری دارند و معمولاً شخص حقوقی یک شرکت یا موسسه است که باید در دفتر ثبت شرکت‌ها به ثبت برسد تا جایگاه حقوقی و رسمی پیدا کند. دفتر الکترونیک ثبت اشخاص حقوقی، برای ثبت الکترونیکی اشخاص حقوقی است. (ماده ۱۵ آیین نامه اجرایی قانون جامع حدنگار). سازمان ثبت در سامانه مرکزی، دفتر الکترونیکی را طراحی کرد تا «شخصیت حقوقی»، بصورت الکترونیک در آن دفتر به ثبت برسد، بنحوی که امکان بهره برداری آنلاین، برای احراز هویت اشخاص حقوقی فراهم گردد. عملیات اشخاص حقوقی از تاسیس شرکت‌ها و موسسات حقوقی تا تغییرات، انحلال و خدمات دهی شرکت‌ها، بصورت الکترونیک در آن دفاتر انجام شود تا بدینوسیله از جرایم علیه اشخاص حقوقی پیشگیری و وضعیت مدار انجام شود. تاسیس و تغییرات اشخاص حقوقی در سامانه مرکزی سازمان ثبت ذخیره و ثبت می‌شود، سپس فرایند ذخیره و ثبت تاسیس اشخاص حقوقی به وسیله اثر انگشت دیجیتال یا امضا الکترونیک تایید و در سامانه متمرکز سازمان ذخیره

سازی می شود تا از جعل مادی اطلاعات ثبتی جلوگیری شود و پیشگیری ثبتی، از جرم جعل ثبتی، علیه اطلاعات ثبتی اشخاص حقوقی محقق شود. فرایند ثبت و ذخیره سازی اطلاعات تاسیس اشخاص حقوقی و تایید این اطلاعات به وسیله اثر انگشت دیجیتال، مصداق تدابیر پیشگیرانه از جرم جعل و تقلب علیه ثبت اشخاص حقوقی است. در امارات متحده عربی نیز اشخاص حقوقی، به ثبت الکترونیک می‌رسند. وفق ماده ۳۲ قانون شماره ۸ فدرال امارات، هشت نوع شرکت در دفاتر ثبت الکترونیکی به ثبت می‌رسند. در امارات علاوه بر ثبت شرکت «اسم تجاری» هم باید به ثبت الکترونیک برسد.^۱

ماده ۲۶ قانون معاملات تجاری امارات تصریح به الزام تجار به داشتن دفاتر تجاری دارد و تجار دو نوع دفتر تجاری دارند: الف) دفتر یومیه ب) دفتر سالانه^۲، همچنین تجار مکلفند اسم تجاری برای شرکت تعیین و به ثبت برسانند. داشتن نام تجاری در حقوق تجاری امارات، از الزامات قانونی است که در ماده ۵۷ قانون معاملات تجاری بر آن تأکید شده است. فلسفه وجودی ثبت اسم تجاری برای تجار، در مرحله اول شناسایی «هویت تجاری» تجار، و در مرحله دوم پیشگیری از سوء استفاده از «اسم تجاری» توسط مجرمی است که می‌خواهد از اسم تجاری، سوء استفاده و کلاهبرداری تجاری نمایند.^۳ علائم تجاری هم فلسفه پیشگیرانه دارند. ثبت اشخاص حقوقی، ثبت اسم تجاری، داشتن دفاتر تجاری الکترونیک، همگی رویکرد پیشگیرانه از جرم با ابزار ثبت الکترونیک و دفاتر الکترونیک دارند. تا از جرایم تجاری مثل ورشکستگی به تقصیر و تقلب و سایر جرایم مالی پیشگیری شود.

۲-۳-۳- کارکرد پیشگیرانه دفتر الکترونیک ثبت مالکیت معنوی ایران و امارات

مالکیت معنوی یا مالکیت فکری، در حقوق اسلام و فقه قابل بحث است. در خصوص مشروعیت یا عدم مشروعیت آن نیز، دو دیدگاه میان فقها اعم از شیعه و سنی وجود دارد. فقهای که به مشروعیت حق مالکیت معنوی عقیده دارند می‌گویند، تصرف در این حق بدون اجازه صاحب حق جایز نیست و هر گونه تصرف اعم از نقل و انتقال حق و سایر حقوق، منوط به اذن صاحب حق است. برخی از دلایل فقهای موافق مشروعیت حق معنوی، عبارتند از: ۱- سیره عقلا، یعنی برای اعمال این حق، هیچ منع شرعی از طرف شارع نیست ۲- قاعده لا ضرر، یعنی بهره برداری از نتایج و محصولات فکری هنرمندان، اضرار به آنها تلقی نمی‌شود (مطهری، ۱۳۶۹: ۱۲۵) ۳- قاعده صحت، یعنی در صورت شک در صحت چیزی، از جمله حقوق معنوی، اصل بر صحت آن حق است. ۴- سایر قواعد فقهی مانند، تسلیط برحق، حرمت تصرف در اموال بدون اذن صاحب حق، مصالح مرسله و سد ذرایع می‌باشد. برخی از ادله فقهای مخالف مشروعیت حق معنوی هم عبارتند از: ۱- ناسازگاری حق مالکیت معنوی با قاعده فقهی

^۱ - import.Export.magazine

^۲ - و فی جمیع الاحوال یجب علی التاجران ان یمسک الدفترین آلا تینین الف: دفتر الیومیه ب: دفتر الاستاذ العام

^۳ - ماده ۵۷ قانون معاملات تجاری امارات: یتالف الاسم التجاری للتاجر الفرد من اسمه ولقبه ویجوز ان یتضمن بیانات خاصه بالاشخاص المذكورین فیہ متعلقه بنوع التجاره المخصص لها

^۴ - ماده ۷۱ قانون معاملات تجاری امارات: العلامات والبیانات (داده ها) التجاریه تنظمها القوانین الخاصه الصادره فی هذا الشان

سلطه چون از حقوق عینی نیست ۲- عدم امضاء این حق توسط شارع. از جمله این فقها، حضرت امام خمینی است که فرمود «آنچه نزد بعضی حق طبع یا چاپ نامیده می شود حق شرعی نیست». (امام خمینی، ۱۴۱۰: ۲) در حقوق موضوعه، «حق مالکیت معنوی» به نفع صاحب حق، ثبت می شود. دفتر الکترونیک مالکیت معنوی، برای ثبت الکترونیک مالکیت معنوی اشخاص است که جایگزین دفتر دستنویس ثبت مالکیت معنوی شد. (ماده ۱۱۶ آیین نامه اجرایی قانون حدنگار) سازمان ثبت مکلف به تاسیس دفتر در مرکز داده‌های سازمان ثبت شد تا عملیات حقوقی و ثبتی مالکیت معنوی، در دفاتر الکترونیک ثبت مالکیت معنوی، ثبت شود. این دفتر مانند دفاتر الکترونیک اسناد رسمی، باید چهار ویژگی صحت، تمامیت، اعتبار و انکارناپذیری را داشته باشند. ویژگی‌های یاد شده نتایج پیشگیرانه از جرم علیه مالکیت معنوی دارند. در حقوق ثبت امارات، مالکیت معنوی در قانون المعاملات المدنیه^۱ مورد تاکید است. (محمد ابوزید، ۲۰۱۳: ۳۴) ثبت مالکیت معنوی، مثل مالکیت بر اختراع یا اثر صنعتی در دفتر ثبت مالکیت معنوی، یک تدبیر پیشگیرانه وضعی، برای پیشگیری از جرایمی از قبیل: تقلب، سوء استفاده از هویت، سوء استفاده از آثار معنوی، علیه مالکیت معنوی است (بولک، ۱۳۸۲: ۳۳). کارکرد پیشگیرانه دفاتر الکترونیک مالکیت معنوی، در نظام حقوق ایران و امارات، بدین شکل است که جهت جلوگیری از جرم جعل، نسبت به اطلاعات ثبت شده در دفاتر الکترونیک مالکیت معنوی، اولاً اطلاعات دفاتر در «مرکز داده‌های سازمان ثبت» ایجاد و ذخیره می شوند ثانیاً اطلاعات دفاتر الکترونیک به وسیله «اثر انگشت دیجیتال یا امضاء الکترونیک» تایید می شود تا از جرم جعل دفاتر الکترونیک مالکیت معنوی، جلوگیری شود. فرایند ثبت الکترونیک اطلاعات دفاتر مالکیت معنوی، در سامانه سازمان و تایید این اطلاعات به وسیله اثر انگشت دیجیتال جهت جلوگیری از وقوع جرم جعل علیه اطلاعات دفاتر الکترونیک، مصداق تدابیر پیشگیرانه دفاتر ثبت مالکیت معنوی ایران و امارات است.

^۱ -ماده ۱۱۱ قانون المعاملات المدنیه لدوله الامارات العربیه المتحده (۱- الحقوق المعنویه هی التي ترد علی شی غیرمادی ۲- ویتبع فی شان حقوق المؤلف و المخترع والفنان والعلامات التجاریه وسایر الحقوق المعنویه)

نتیجه گیری

مطالبات ملی قانون اساسی در اصل ۴۹، در باب درآمدهای نامشروع از رهگذر معاملات ناشی از اموال و املاک، فزونی رشد شاخص جرایم ناشی از اموال و املاک، مانند جرایم معاملات نامشروع، کلاهبرداری‌های ثبتی، زمین خواری اراضی ملی، ترافیک دعاوی کیفری و حقوقی ناشی از اموال و املاک، بحران فساد مالی و اقتصادی در ایران، ضرورت نگاه ملی و فراملی حاکمیت به کارآمدی نظام ثبت پیشگیرانه را در عرصه تقنین و اجرا بیشتر می‌کند.

در کشور امارات نیز، رشد شتابان اقتصادی و لاجرم آثار بروز امکان فساد اقتصادی و مالی ناشی از این رشد شتابنده ملی و جهانی مثل پولشویی^۱، زایش فرآیند ثبت شرکت‌های تجاری، توسعه صنعت مسکن و معاملات ناشی از آن، همگی ضرورت استقرار و حاکمیت ثبت الکترونیک پیشگیرانه را طلب می‌کند.

۱- نظام حقوقی و ثبتی ایران و امارات و ثبت الکترونیک که بخشی از این نظام است، متأثر از آموزه‌های شرع اسلام و فقه است. ثبت الکترونیک، «مفاهیم معادل» در شرع و فقه دارد، برخی از این مفاهیم مشابه و معادل عبارتند از:

- الزام آور بودن قواعد ثبتی، معادل مفهوم «احکام تکلیفیه»، «مقدمه حرام» و «سد ذرایع» است.
- سند و ثبت الکترونیک معادل، «کتابت اسناد در قرآن»، «حجیت اسناد» و «قاعده افو بالعقود» است.
- امضاء الکترونیک و کارکرد امنیتی آن معادل، «قاعده نصب الجبال والاشراک» است.
- احراز هویت بیومتریک، معادل «تشخیص هویت، با موزون بودن خطوط انگشت سوره قیامت» است.
- اثر الکترونیک شفافیت ساز، معادل قواعد «نفی غرور و تدلیس»، «وجوب اعلام الجاهل فیما یعطی» است.
- ثبت شخص حقوقی معادل «الجهات العامه»، «ذمه»، «اهلیت تملک» است.
- ۲- هر دو نظام ثبتی در حال گذر از ثبت سنتی به ثبت نوین هستند و ثبت الکترونیک، که ثبت با ابزار رایانه و دیجیتال است، حقوق مادی و معنوی انسان را به ثبت می‌رساند تا حقوق مالکانه تثبیت شود، ضریب امنیت بالاتر رود و در نتیجه از خطر علیه مالکیت، جلوگیری شود.
- ۳- در هر دو کشور، مفهوم پیشگیری ثبت محور و گونه‌های متنوع آن مانند پیشگیر واکنشی، کنشی، اجتماعی، وضعی فن مدار و فرصت محور، با کارکرد پیشگیرانه دیده می‌شود.
- ۴- دانش ثبت الکترونیک، با فناوری نوین دیجیتال، با ابزار سند الکترونیک، ثبت الکترونیک، امضاء الکترونیک، کارت هو شمنند ملی، احراز هویت بیومتریک و دفاتر الکترونیک از قبیل دفاتر ثبت الکترونیک اسناد و املاک، گواهی امضاء، اشخاص حقوقی و مالکیت معنوی و نظام کاداستر، از قبیل کاداستر رقومی، خطی، حقوقی، ثبتی و مالی، در نظام ثبتی ایران و امارات در فرآیند پیشگیری از جرم موثر و نقش پیشگیرانه داشته است.

^۱ - هیام الجود، العامیه، المد و الجزر بین السریه المصرفیه و تبعیض الاموال، الطبعة الاولى منشورات الحلبي بیروت، ۲۰۰۴، ص ۵۵

پیشنهاد:

۱- بستر اجرایی ثبت الکترونیک، نظام کاداستر، هویت نگاری الکترونیکی، در دولت الکترونیک ایران، بطور کامل فراهم نیست و باید توسعه بیشتر یابد تا بهره دهی حقوقی پیشگیرانه بیشتر، داشته باشد.

۲- اصلاحات تقنینی در نظام ثبت ایران و امارات ضروری است تا از طریق وضع قانون، وظیفه پیشگیری از جرایم حوزه اموال و املاک به سازمان ثبت و دفاتر اسناد رسمی از طریق به ثبت اموال و املاک، واگذار شود که نتیجه این کار توسعه ثبت و قضا زدایی از محاکم دادگستری است.

منابع:

الف: کتاب

- ۱- آدابی، حمیدرضا، ۱۳۸۹ مسئولیت کیفری سردفتران اسناد رسمی ایران و فرانسه، چ اول، تهران، جنگل
- ۲- ابراهیمی، شهرام، ۱۳۹۳، جرم شناسی پیشگیری، ج اول، چ سوم، تهران، میزان
- ۳- بولک، برنار، ۱۳۸۲، کیفرشناسی، ترجمه علی حسین ابرندآبادی، ج سوم، تهران، مجد
- ۴- بهرامی، داریوش، ۱۳۹۳، حقوق ثبت املاک در ایران، تهران، میزان
- ۵- توسلی، علی، کیفرهای حمایتی از حقوق ثبت، تهران، دادگستر.
- ۷- جندلی، منون، درآمدی بر پیشگیری از جرم، ج دوم، ترجمه شهرام ابراهیمی، تهران، میزان
- ۸- جعفری لنگرودی، محمدجعفر، ۱۳۸۸، وسيط در ترمینولوژی حقوق، ج ۲، تهران، گنج دانش
- ۹- حسینی بهنام، ۱۳۸۹، تحلیل اقتصادی شیوه‌های حل اختلاف جایگزین، تهران، مجد
- ۱۰- خانعلی پور، سکینه، ۱۳۹۰، پیشگیری فنی از جرم، چ اول، تهران، میزان
- ۱۱- خمینی، سید روح اله، کتاب البیع، موسسه اسماعیلیان، الطبعة الرابعة.
- ۱۲- شمس، عبدالمجید، ۱۳۸۲، حقوق مالکیت بر علائم تجاری و صنعتی، چ اول، تهران، سمت
- ۱۳- طباطبایی حصارى، نسرين، ۱۳۹۵، مبانی و آثار نظام ثبت املاک، تهران، شرکت سهامی انتشار
- ۱۴- عظیمی، محمد، ۱۳۷۲، ادله اثبات دعوی، تهران، هاد
- ۱۵- قلی زاده نوری، ۱۳۷۹، فرهاد، فرهنگ تشریحی اصطلاحات کامپیوتری، میکروسافت، چ اول، تهران، کانون علوم
- ۱۶- کاتوزیان، ناصر، ۱۳۸۰، اثبات و دلیل اثبات، چ اول، تهران، میزان
- ۱۷- کریمی، عباس، ۱۳۸۸، ادله اثبات دعوی، تهران، میزان
- ۱۸- کی نیا، مهدی، ۱۴۸۴، مبانی جرم شناسی، ج دوم، تهران، دانشگاه تهران
- ۱۹- گسن، رمون، ۱۳۷۰، جرم شناسی کاربردی، ج ۱، ترجمه مهدی کی نیا، تهران، علامه طباطبایی
- ۲۰- مطهری، مرتضی، نظری به اقتصاد اسلامی، تهران.

مقالات:

- ۲۱- توسلی، علی، ۱۳۹۱، نقش سازمان ثبت در پیشگیری از وقوع جرم، ماهنامه کانون سردفتران، شماره ۱۱۴، صص ۶۴-۷۶.
- ۲۲- جلالی فراهانی، امیرحسین، ۱۳۸۳، پیشگیری از جرایم رایانه‌ای، مجله حقوق دادگستری، شماره ۴۷، ص ۹۱.
- ۲۳- رایجیان اصلی، مهرداد، ۱۳۸۳، رهیافتی نو به بنیادهای نظری پیشگیری از جرم، مجله دادگستری، ش ۴۸ و ۴۹، صص ۶۸ و ۶۹

- ۲۴- سازمان ثبت احوال کشور، ۱۳۸۹، کاربرد شنا سایی کارت هو شمند ملی، ماهنامه داخلی کارت هو شمند ملی، ش ۲، تهران، ص ۱
- ۲۵- سازمان ثبت احوال کشور، ۱۳۹۰، کارت های اعتباری سخنگو، ماهنامه داخلی کارت هو شمند ملی، ش ۵، تهران، ص ۸
- ۲۶- سازمان ثبت احوال کشور، ۱۳۹۰، خلق هویت دیجیتال در جامعه اطلاعاتی با بهره گیری از کارت هو شمند ملی، ماهنامه داخلی کارت هو شمند ملی، ش ۷، تهران، تیرماه، ص ۲
- ۲۷- سازمان ثبت احوال کشور، ۱۳۹۰، بیومتریک، ش ۱۷، تهران، اردیبهشت، ص ۲
- ۲۸- سازمان ثبت احوال کشور، اجرای اصلی بیومتریک، ۱۳۹۱، ماهنامه کارت هو شمند ملی، ش ۱۸، تهران، ص ۳
- ۲۹- فیضی چکاب، غلام نبی، ۱۳۸۹، اعتبار حقوقی دلیل و امضالکترونیکی، فصلنامه حقوق و سیاست، ش ۳۰، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، صص ۱۹۴ و ۱۹۷
- ۳۰- قادرپور، فرامرز، ۱۳۸۹، آثار اجرایی شدن طرح کاداستر بر روابط حقوقی اشخاص، ماهنامه کانون سردفتران، ش ۱۰۷، صص ۳۵ و ۳۶
- ۳۱- قره باغی، ونوس، ۱۳۹۴، حقوق اساسی و ساختار سیاسی کشورهای عرب، چ اول، تهران، مجد
- ۳۲- گسن، رمون، ۱۳۷۶، روابط میان پیشگیری وضعی و کنترل جرم، ترجمه علی حسین نجفی ابرندآبادی، مجله تحقیقات حقوقی، ش ۱۹ و ۲۰، صص ۶۸ و ۶۷
- ۳۳- نیازپور، امیرحسین، ۱۳۸۳، مجله حقوقی دادگستری، پیشگیری از بزهکاری در قانون اساسی ایران، ش ۴۵، تهران، ص ۱۳۷
- ۳۴- وصالی ناصح، ۱۳۹۴، مرتضی، سند رسمی الکترونیک، دانشنامه حقوق و سیاست، ش ۲۵، پاییز، ص ۶۳

منابع عربی:

- ۳۵- الشاطبی، ابی اسحق، ۷۹۰ م، الموافقات فی اصول الشریعه، ج ۴، به قلم الشیخ دراز، مکتبه التجاری الکبری، مصر
- ۳۶- عبداللطیف، صبحی جمعه، ۲۰۱۵، مجموعه التشريعات العقاریه وقوانین البناء والاستشارات الهندسیه فی اماره دبی، الطبعة الاولى، مطبعة المعارف، اماره دبی.
- ۳۷- عبداللطیف، صبحی جمعه، ۲۰۱۶، قانون الاثبات فی المعاملات المدنیه والتجاریه فی دولة الامارات العربیة المتحدة، الطبعة الاولى، مطبعة المعارف، اماره دبی.
- ۳۸- عبداللطیف، صبحی جمعه، ۲۰۱۶، قانون العقوبات فی دولة الامارات العربیة المتحدة، القانون الاتحادی، الطبعة الثالثة، رقم ۳، لسنة ۱۹۸۷ م، مطبعة المعارف، اماره دبی.

- ۳۹- عبداللطیف، صبحی جمعه، ۲۰۱۴، مجموعه قوانین الایجارات العقاریه فی دوله الامارات العربیه، الطبعه الاولی، مطبعه المعارف، اماره دبئی.
- ۴۰- مصطفی احمد، ابو عمر، ۲۰۱۰، الموجز فی شرح نظام السجل العقاری، منشورات الحلبي الحقوقیه، الطبعه الاولی، بیروت اللبنان.
- ۴۱- محمد محمد، محمد ابوزید، ۲۰۱۳، قانون المعاملات المدنیه لدوله الامارات العربیه المتحده، الطبعه الثانيه، دبئی.
- ۴۲- هیام الجود، العامیه، ۲۰۰۴، المد و الجزر بین السریه المصرفیه و تبعیض الاموال، الطبعه الاولی منشورات الحلبي، بیروت.

References:

A: Books

۱. Ebrahimi, Shahram. Criminology of Prevention, Vol. ۱, ۳rd Edition, Mizan Publication, ۲۰۱۴.
۲. Bouloc, Bernard. Penology. Translated by Ali Hossein Abrandabadi, ۳rd Edition, Tehran, Majd Publication, ۲۰۰۳.
۳. Bahrami, Dariush. Real Estate Law in Iran, Tehran: Mizan Publication, ۲۰۱۴.
۴. Jendly, Manon. An Introduction to the Crime. ۲nd Ed. Translated by Shahram Ebrahimi Mizan Publication.
۵. Jafari Langroudi, Mohammad Jafar. Mediator in the Law Terminology, Vol. ۲, Tehran, Ganj Danesh Publication, ۲۰۰۹.
۶. Hosseini Behnam, Economic Analysis of Alternative Dispute Resolution Techniques, Tehran, Majd Publication, ۲۰۱۰.
۷. Khanalipour, Sakineh, Technical Prevention of Crime, Vol. ۱, Tehran, Mizan Publication, ۲۰۱۱.
۸. Tabatabaei Hesari, Nasrin, The Basics and Effects of the Property Registration System, Tehran, Shahami Publishing Co, ۲۰۱۶.
۹. Azimi, Mohammad, Evidence for Proving a Lawsuit, Tehran, Haad Publishing, ۱۹۹۳.
۱۰. Gholizadeh Nouri, Farhad, Anatomical Culture of Computer Terms of Microsoft, ۱st Edition, Tehran, Nashr-kanoon of Sciences, ۲۰۰۰.

۱۱. Katouzian, Nasser, Proof and the Reasons of proof, ۱st Ed., Mizan Publication, ۲۰۰۱.
۱۲. Karimi, Abbas, Evidence of Proving a Lawsuit, Tehran: Mizan Publication, ۲۰۰۹.
۱۳. Keynia, Mehdi, Foundations of Criminology, ۲nd Ed., ۲۰۰۵, Tehran, Tehran University Press, ۲۰۰۵.
۱۴. Gassin, Roymond, Applied Criminology, Vol. ۱, Translated by Mehdi Keinia, Tehran: Allameh Tabatabaei Publication, ۲۰۰۱.

B. Articles

۱. Rayejian Asli, Mehrdad, A New Approach to the Theoretical Foundations of Crime Prevention, Journal of Justice, Nos. ۴۸ and ۴۹, ۲۰۰۴, pp. ۶۸ and ۶۹.
۲. National Registry Organization of Iran, Application for Identification of National Smart Cards, The Monthly Journal of National Smart Cards, No. ۲, Tehran, ۲۰۱۰, p. ۱.
۳. National Registry Organization of Iran, Speaking Credit Cards, The Monthly Journal of National Smart Cards, No. ۵, Tehran, May ۲۰۱۱, p. ۸.
۴. National Registry Organization of Iran, Creating Digital Identity in the Information Society Using the National Smart Cards, The Monthly Journal of National Smart Cards, No. ۷, Tehran, Aug. ۲۰۱۱, p. ۲.
۵. National Registry Organization of Iran, Biometrics, No. ۱۷, Tehran, May ۲۰۱۱, p. ۲.
۶. National Registry Organization of Iran, Main Components of Biometrics, The Monthly Journal of National Smart Cards, No. ۱۸, Tehran, June ۲۰۱۲, p. ۳.
۷. Fayzi Chekab, Gholam Nabi, Legal Credentials and Electronic Signatures, Journal of Law and Policy, No. ۳۰, Allameh Tabatabai University, Tehran, ۲۰۱۰, pp. ۱۹۴ to ۱۹۷.
۸. Ghaderpur, Faramarz, The Effects of the Implementation of Cadastre Project on the Legal Relationships of Individuals, The Notaries Monthly Journal, No. ۱۰۷, August ۲۰۱۰, pp. ۳۵ – ۳۶.
۹. Gassin, Roymond, Relations Between Postural Prevention and Crime Control, Translated by Ali Hossein Najafi Abrandabadi, Journal of Legal Research, No. ۱۹ & ۲۰, ۱۹۹۷, pp. ۶۸ – ۶۷.

۱۰. Niazpoor, Amir Hossein, Niazpoor, Amir Hossein, Prevention of Delinquency in the Constitution of Iran, No. ۴۵, Tehran, ۲۰۰۴, p. ۱۳۷.
۱۱. Vesali Naseh, Morteza, Official Electronic Documentation, Law and Policy Encyclopedia, No. ۲۵, Autumn ۲۰۱۵, p. ۶۳.

D. Electronic Resources

۱. <http://www.arikeadl.ir>
۲. <http://www.emirates.org>
۳. www.emirates.org
۴. import.Export.Magazine
۵. <http://www.sabteahval.ir/houshmand/>

Electronic registration and crime prevention in the legal systems and jurisprudence of Iran and the United Arab Emirates

Abstract

Electronic registration is a registration with a computer and digital device that is registered by digital means, human and moral rights, to prevent a risk against ownership. Due to the spread of soft crimes, in the contemporary digital and virtual world against human material and moral rights, The purpose of the research is to demonstrate how modern registration rights through electronic documents, electronic registries, electronic offices, through digital tools such as electronic signatures, smart ID cards, biometrics and the cadastre system, accomplish the crime prevention process. Research innovation in the extraction of equivalent concepts of electronic registration in religious and jurisprudence such as: preventing immoral action, document validity and document writing, public consumption And the like with the crime prevention function, in the registration rights environment. Descriptive-analytic research with reasons, documentation and evidence of registry and jurisprudence, It is concluded that: Electronic registration with similar jurisprudential concepts can reduce or eliminate claims in courts and finally prevent crime in the Iranian and Emirates registration right system.

Keywords: Electronic Registration, Jurisprudence, Registration Rights, Preventive Function, Registry